

Brassói Lapok

XL. évfolyam

19. szám

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Csütörtök

1934. évi január 25

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETESEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefon-zámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK ZILAHOT!

A zágrábi tanácskozás

A kisantantot alkotó három utódállam külügyminisztereinek kedden végetért zágrábi és belgrádi értekezlete a jelenlegi válságos nemzetközi helyzetben jóval nagyobb jelentőséggel bír, mint az előzőek. A mai európai politika számos életbevágó kérdés eldöntése előtt áll, amelyekkel összefüggésben a kisantantnak határozottan le kellett szögeznie magatartását, pontosan körvonalaznia kellett álláspontját.

Hogy a napirenden levő nagyfotosságu problémákat illetően miben, milyen magatartásban állapodott meg a három külügyminiszter, ezt egyelőre nem lehet biztosan tudni. A kiadott hivatalos közlemények és a sajtónak tett nyilatkozatok tulontul szűkszavúak ahhoz, hogy világosan át lehessen tekinteni a határozatok horderejét a nemzetközi politika további alakulása szempontjából. Kiváltképpen homályos még a zágrábi értekeztet eredménye, a két legérdekesebb probléma: Ausztria és a Szovjetszövetséghez való viszony sorsa tekintetében. Eddig csupán annyit hoztak nyilvánosságra, hogy a három külügyminiszter milyen fontosabb kérdéseket tárgyalt meg az értekezleten. A kisantant a nagyhatalmaknál és a genfi fórumnál is jobban ragaszkodik a titkos diplomácia hagyományaihoz.

Az már régen nem újdonság, ellenkezőleg: közhely, hogy a kisantant hallani sem akar az úgynevezett „status quo” megváltoztatásáról, a békeszerződések revíziójáról. Ez az állásfoglalás egész lényegének az alapja s ezt az állásfoglalást huzta most alá a három külügyminiszter nyomatékosan azzal, hogy értekezletük ezuttal éppen Zágrábban, Horvátország fővárosában tartották, mintegy válaszul Bethlen István gróf angliai előadásorozatának fontosabb érveire.

Nem valószínű, hogy az értekeztet határozatai ezalkalommal is csupán a tíz év előtti negatív szellem jegyében álljanak. A nemzetközi helyzet, amint a napirenden szereplő nagy kérdések tanúsítják, most már odáig fejlődött, hogy a béke fenntartása érdekében nem elég a régi merevséggel csak „nem”-eket mondani, ezt indokolni és erősíteni. A túl zott merevség most már inkább mérgezhetheti, mint enyhítheti a békét fenyegető feszültséget.

Mert a mostani helyzet már nem éri be az elvekkel, hanem gyakorlati megoldásokat követel, a béke megszilárdítása terén. S ez elől nem lehet kitérni. annál kevésbé sem, hiszen maguk a nagyhatalmak is mindinkább belátják az újjászervezési akció szükségességét.

Olaszország konkrét tervvel küldte Bécsbe Suvich-ot, olyan programmal, amely — jól-röszul — bizonyos felfogás szerint alkalmas a Duna-medence egyre égetőbb problémájának megoldására. Az olasz terv aligha tökéletes, aligha kielégítő az összes érdekeltet szempontjából, de gyakorlati terv. Ugyanigy gyakorlati az angol felfogás is a fegyverkezés és ezzel kapcsolatban a Népszövetség kérdésének megoldását illetően. A Szovjet magatartása is mindinkább konkrété válik, mert a keleti államokosszus attól teszi függővé a Népszövetséghez való viszonyát, hogy az gyakorlatilag, ténylegesen milyen megnyugtató intézkedésekkel tudja biztosítani a békét, tudja elhárítani az új háborus veszélyeket azok okainak lehető enyhítésével.

A zágrábi és belgrádi kisantant-értekeztet igen behatóan foglalkozott a revízió kérdésével, az osztrák és általában dunai problémával, a balkáni blokkal és a Szovjethez való közeledés kimélyítésének az ügyével. Reméljük, hogy ezuttal — ugyanakkor, amikor hű maradt ugyan eddigi elvi vonalához — a béke fenntartásának igyekezetében elsősorban a realitásokat tartotta szem előtt s ezekhez alkalmazta határozatait. A balkáni paktum csak úgy kaphat igazán nagy értéket, ha csatlako-

A legmesszebbmenő titkolózás jegyében

Bezárult a zágrábi kisantant-konferencia

Általánosságokat tartalmazó, szinte semmitmondó hivatalos jelentést adtak ki a tanácskozások eredményéről

Politikai háttére volt a Krsko-Berenice állomáson elkövetett merényletnek

Zágráb, január 24.

A hétfő hajnalban fél 6 órakor a Krsko-Berenice horvátországi vasuti állomáson elkövetett pokolgépes merénylet rendkívüli izgalomt okozott egész Jugoszláviában, mert — a belgrádi lapok jelentései szerint — a merényletnek föltétlenül politikai háttére van. És ebben az ideges légkörben annál nagyobb kíváncsisággal várják a Zágrábban megkezdett kisantant értekeztet döntéseit, amelyek a legégetőbb és legsúlyosabb európai kérdések körül mozognak.

Az újabb jelentések szerint a hétfő délután megkezdett zágrábi tanácskozások során Titulescu és Benes kölcsönösen tájékoztatták Jęftics jugoszláv külügyminisztert a fegyverzési kérdés ügyében folytatott legutóbbi megbeszéléseik eredményéről.

Ezután főképpen olyan gazdasági kérdésekről tárgyaltak, amelyek a három kisantantállamot egyaránt közelről érdeklik. A három külügyminiszter jóváhagyta a Prágában tartott gazdasági értekeztet határozatait, amelyek arra vonatkoznak, hogy a három ország folyamhazójúsit vasuti forgalmát, postaszolgálatát közelebb hozzák egymáshoz, azonkívül pedig együttműködést teremtenek a három állam mezőgazdasági és ipari termelése között, valamint közös munkára hozzák össze a statisztikai intézetek munkásságát.

SEMMITMONDÓ HIVATALOS KOMMÜNIKÉ

A zágrábi kisantant-értekeztet hétfőn délután befejeződött. annak ellenére, hogy a legfontosabb európai kérdésekben határozott állásfoglalás vagy nem történt, vagy pedig azt egyelőre nem hozzák nyilvánosságra.

Mint majdnem minden kisantant-értekeztet alkalmával, a tanácskozásokat óriási érdeklődés előzte meg, de a felajzott kíváncsiság most is kielégítetlenül maradt. A konferencia tanácskozásainak fontos hozzá Bulgária is, már pedig ez csupán úgy lehetséges, ha Boris király és miniszterelnöke, romániai látogatása során a legmesszebbmenő megértés és engedékenység szellemével találkozik. Azonképpen a Duna-medence helyzetének rendezése terén is a kisantant csak úgy enyhítheti az olasz befolyás előre-törésének élt, ha jobb és üdvösebb megoldást tud szembehelyezni vele. A Népszövetségnek a Szovjetszövetség belépésével való megerősí-

tos problémáiról semmi sem szivárgott ki a nyilvánosságra, az a hivatalos jelentés pedig, amelyet a hétfő délutáni értekeztet lezárása után kiadtak, igazán semmitmondó.

A hivatalos közlemény megállapítja ezuttal is, hogy a három külügyminiszter valamennyi kérdésben egységes álláspont-ra helyezkedett. Határozatot fogadtak el a leszerelési kérdések további kezelésére és a Balkán-paktumra vonatkozólag. A revízió ügyében a három külügyminiszter ismét leszögezte a jól ismert álláspontját s ezuttal is kilátásba helyezte, hogy a kisantant érelyes rendszabályokkal torol meg minden nemzetközi rendezavarást. A kommunike hasonló szűkszavúsággal utal arra, hogy a Szovjet elismerésének kér-

dése is napirendre került. Végül arról számol be a hivatalos nyilatkozat, hogy a zágrábi értekeztet tudomásul vette a nemrégiben megtartott prágai kisantant gazdasági értekeztet határozatait. A három külügyminiszter határozata szerint a kisantant legközelebbi értekeztetét májusban tartják meg Bukarestben s annak közelebbi időpontját májusban állapítják meg.

A zágrábi konferencia ezek szerint lezáródott egy szürke és csak általánosságokat mondó nyilatkozattal, amely egy árva szóval sem körvonalazza, hogy tulajdonképpen mit is határoztak a Balkán-paktum vagy pedig a Szovjet diplomácia elismerése felől.

Belgrád izgatottan várja a külügyminisztereket

Titulescu, Benes és Jęftics külügyminiszterek kedden reggel 9 órakor elutaztak Zágrábból. A jugoszláv kormány különvonatot bocsátott rendelkezésükre. — Kedden délután fél 5 órakor érkeztek a belgrádi pályaudvarra, ahol ünnepélyes fogadtatás után azonnal a Konakba hajtottak és kihallgatásn jelentek meg Sándor szerb király előtt.

A belgrádi politikai körök és minde- nekelőtt a sajtó rendkívül nagy érdeklődéssel várta a három külügyminisztert.

Este 8 órakor különben a három külügyminiszter tiszteltére diszlakoma lesz.

Amint a legfrissebb telefonjelentések közlik, a Balkán-paktum ügyében még Belgrábban is folytatják a tanácskozásokat. Ez pedig azt bizonyítja, hogy Zágrábban vagy nem zárták le ezt a kérdést, vagy pedig nem alakult ki a teljes összhang a három külügyminiszter között.

Benes csehszlovák külügyminiszter egyébként kedden este fél 12 órakor, Titulescu pedig negyedórával később utazik el a szerb fővárosból. Titulescu egyenesen Bukarestbe utazik.

Itt említjük meg, hogy a három kisantantállam idegenforgalmának emelésére és a szükséges propagandára május havában nagy fűrdőkiállítás rendeznek. A kiállítás színhelye Prága lesz. A kiállítás megnyitására a hírek szerint Károly román király és Boris bolgár cár is kilátásba helyezte megjelenését.

OSZTRÁK VASUTI KOCSI NEM MEHET BE JUGOSZLÁVIÁBA

A Krsko-Berenice állomáson elkövetett titokzatos bombamerényletről érkező újabb jelentések szerint a robbanásnak több halottja van, mint amennyiről az első jelentések megemlékeztek.

A robbanás erejétől szétzuzott kocsiban

nyában érvényesíteni. Mert most a kisantant igazán hasznos tényezője lehet a békének, ha bátor megértéssel kapcsolódik bele az ellentétek enyhítésének a munkájába, amelynek ideje tényleg elérkezett. Ha a zágrábi értekeztet jól felismerte a kapocs-szeretet, amelyet a kisantant vállalhat, s azt a gyakorlatban be is tölti, úgy kétségtelenül ki fog emelkedni az eddigi szűkványos konferenciák sorozatából.

Anton Kurath és Wachtl Oszkár osztrák állampolgárok, továbbá Boral Emil jugoszlávai illetőségű utas pusztult el, Fritz Stertz és Ludwig Kohl, valamint négy jugoszláv, egy németországi és egy csehországi utas sebesült meg.

A merényletről a jugoszláv hatóságok megállapították, hogy politikai célok szolgálatában készítették elő és hajtották végre. A tettesek egyelőre ismeretlenek. Kézrekerítésekre és mögöttük álló politikai szervek leplezésére a nyomozás lázas erővel folyik.

A vizsgálat megállapította, hogy a pokolgép nem is a vasúti kocsihoz robbant fel, hanem a kocsi alatt, a pályatesten. Mindazonáltal, amíg a merénylet minden vonatkozását nem tisztázzák, a jugoszláv állampolgárok vezérigazgatósága úgy intézkedett, hogy osztrák orvosi személyszállító kocsit ne vegyenek át a határálmásokon. Gyakorlatilag ez a rendelkezés súlyosan érinti az utasokat, akik az intézkedés visszavonásáig a határon csak átszállással tudnak átlépni.

Fogarason és Lugoson lesznek az erdélyi jegyző-jelöltek javítóvizsgái

Bukarest, január 24

A belügyminisztérium elhatározta, hogy az erdélyi jegyzőiskolák végzett jelöltjeinek képesítési és javítóvizsgáit Fogarason január 25, 26 és 27-én, Lugoson pedig február 5, 6 és 7-én tartatja meg. Mindkét vizsgáztató bizottság élére Alexandrescu N. Stefanescu közigazgatási vezérfelügyelőt küldte ki a minisztérium.

Súlyosan elítélték Nagyváradon a „Vörös Ujság” volt szerkesztőjét

Nagyvárad, január 24

Nagyváradon folytatódott a kommunista letartóztatások. Kedden délelőtt a margittai csendőrségről Nagyváradra kísérték: Herbach István 30 éves, Zálcsi József 61 éves, Weisz Géza 27 éves, Szücs Imre 36 éves és Rác Sándor 21 éves kommunista tevékenységgel vádolt munkásokat. A vád ellenük az, hogy röpiratokat készítettek, sokszorosítottak és terjesztettek. Kihallgatásuk még folyik.

Itt említjük meg, hogy a nagyváradi törvényszék kedden délelőtt tárgyalta Gelb Nándor ismert kommunista politikai bűnügyét. A vád értelmében Gelb Nándor a Vörös Ujság szerkesztője és a kommunistáktól főtítókára volt és állítólag futárszolgálatot is teljesített.

Gelb Nándor beismerte, hogy 6 a „Vörös Ujság” szerkesztője és kiadója volt de tagadta, hogy bármilyen összeköttetésben állt volna a kommunistapárttal.

A törvényszék Gelb Nándort az államrend felfordítására irányuló magatartásáért másfélévi börtönrre, 20 ezer lej pénzbüntetésre és polgári jogainak 5 évi felfüggesztésére ítélte.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbításért, a vádlott pedig anyhításért felebbezett.

FINTA ZOLTÁNNAK és HUSZÁR EMILNEK,

a B. L. munkatársainak közös műve, a

„KÖKERESZT”

amely a B. L. január havi ajándék-regénye.

Páratlanul érdekes, rávilágító és a mai bukaresti szegénysorsu magyarországi helyzetét petítő egész ez a könyv, amely nemcsak mint regény izgalmas és értékes, hanem mint kortörténeti dokumentum is megérdemli.

A B. L. minden előfizetője számot tarthat erre a könyvre.

A B. L. minden olvasója megkaphatja a pompás regényt, ha a lapban megjelent szelvényeket összegyűjtötte és akár a megbízott kezeihez, akár közvetlenül a kiadóhivatalhoz beküldi.

A regény kezelési díjában olvasó és előfizető egyaránt 4 lej fizetnek.

Párisi forgatag:

A francia főváros bombázása

Páris, január 24.

A Boulevard de Port Royal és a Rue de la Santé sarkán, a nagy párisi gyűjtőfőház közelében, egy régi régi klastrom fekszik. Egykor, amikor a francia köztársaság még kegyesebb volt az Egyházzal szemben, halk apácák laktak. Most „La Maternité” az épülettömb neve. Minden osztályú és fajtájú hölgyek gyarapítják benne a gall nemzet állományát.

Nálunk — kelet felé — az a szokás, hogy ha egy némbor megesik, akkor elhajítja, vagy megfojtja csecsemőjét. Mindennapi dolog.

Franciaországban nem fojtogatnak és nem hajigálnak.

Az anya a vajadás elején bekopogtat a „Maternité”-be.

— Hogy hívják önt?

Fáradt legyintés csak a válasz. Nem érdekes, kérem! Nem fontos a gyermek szempontjából sem!

Senki sem erősködik, senki sem kérdezi többet. A naplóba bevezetik: Inconnue. Ismeretlen. S azután a csecsemő éppen úgy megszületik, mintha az anya szabályos formáságok betartásával állt volna bele a fogamzás misztériumába. Kilenc napig még ott pihen a „Maternité” habfehér ágyn. Ezután lebontják róla a kórházi fehérneműt és visszadják polgári öltözködést.

— A gyermekét viszi?

— Hova vinném?... Nem óhajtom...,

S ezzel sápadtan kiszédül a párisi forgatagba. Sneki se tudja, senki se kérdi, kiesoda, mi történt vele, honnan érkezett, hova távozik? Egy inconnue.

Elhet tovább, mintha mi sem történt volna.

Egy lélekkel több van Franciaországban. Ez a lélek elkerül „à la province.” Egy vidéki családnál. A tartási költségeket a „Maternité” fedezi. A családnál — száz eset közül kilencvenben így történik — megőthonosodik. A szülő és a gyermek klasszikus szeretetének jórészt szokás az eleme. A kutyájától sem bír elszakadni az ember. A familia, amely bérbe fogadja a gyermeket, később nem enged el a fizetség híján sem.

S ha igen, a „Maternité” tovább igazítja az élet útjait. Kitanítatja iparosnak, vagy művelti intellektuálisnak. Hajlama szerint. Csak a tavaly halt meg egy miniszter, akinek ketős keresztneve volt. Mondjuk: Péter, Pál. Az egyik vezetékneve szolgált. Miután az anya mint „inconnue” távozott a „Maternité” szülőházáról.

A csecsemőt nem szükséges vízbefojtani, az anyát nem muszáj börtönbe vetni. Mind a kettő nyugodtan futhatja pályáját. Senki sem mutat egyikre sem ujjal. Az „inconnue” csak kórháznaplói bejegyzés, éppen úgy, mint a „connue.”

Egyébként egyik éppen úgy szül, vagy születik, él s hal, mint a másik.

★

Ez kétségtelenül kulturjelenség.

Az emberek azonban, mint honfiak, türelmetlenek s rosszindulatúak. Hotelbeli szomszédom például, egy porosz vendiák, aki már 20 éve végzi örök körforgását az európai főiskolákban, hogy most, öszülő hajjal, a Scrbonne-ra érjen, lebecsülte a „Maternité”-ben megnyilvánuló műveltségi fokot. Eh, mondotta ingerülten, hol áll a francia kultúra a némettől? Ó még visszaemlékezik arra, hogy 2 évtizeddel ezelőtt, amikor először kezdte meg a végetérhetetlen diákoskodását a Quartier Latinben, Páris a fürdőszobát sem ismerte. A kádakat úgy hordották ki házhoz, mint másutt a zöldséget, vagy a pasztörizált tejet. Fürödni! Fürödni! — kiáltotta az utcán a kadas ember. Erre, akinek kedve akadt a tisztálkodáshoz, leszólt az egészségügyi házalónak, aki meg felcipelte az emeletre a kádat, megtöltötte meleg vízzel s felőrára, órára, szokásos díjszabás szerint, bérbeadta. Azután házalt tovább.

— Hol lehet ott magasabbrendű kulturáról beszélni, ahol a civilizáció alapeleme, a tisztaság csak véletlen vendég? — kérdi megvetőleg a porosz.

Ilyen különbözőek és csökönyösek a vélemények, ha nemzeti talajon mozognak. A vendiák például ingathatatlan abban a hitében, hogy a germán műveltség összehasonlíthatatlanul felette áll minden más kulturának, a francia a németnek hitvány elődjére csak, jellemző, hogy a gót stílust is mily oreátlannal sajátították ki... és így tovább, az élet legkülönbözőbb területeiről vett összehasonlító példákkal, a végtelenségig.

Mikor ezt a vitát elmondottam egy francia ismerősömnek, ez felhívta figyelmemet arra a márványtáblára, amely a „La Maternité” kapubejárata mellett díszleg. Felül nagy betű hirdeti:

BOMBARDEMENT DE PARIS

Kiseb betűk pedig elmondják, hogy 1918. április 11-én a németek beleigazítottak a „Maternité” ősi épületébe. Az egyik bomba a Raudelocque-toronyba esett, felrobbant és húsz embert megölt.

embert megölt. Inconnue-ket és connue-ket vegyesen.

Mint emlékeztet, a német hadművészet ezt az ágyúzást közel 100 kilométer távolságról hajtotta végre. Különleges ágyukat öntöttek melyek édes testvérei voltak a dicke „Berták”, amelyek édes testvérei voltak a dicke Berták. Ezek a lange Berták igen hatásosan dolgoztak. A bányafőiskola falai, a bohém Saint Michel boulevardon, még most is őrzik a nyomukat. A falakon ott tátongnak a vilmoscsászári porosz kultúra lyuk-nyomai.

Francia barátom elmondja, hogy Páris eleinte nem ijedt meg. Mindenki kitódult az utcára s kíváncsian kutatta az égboltozatot. Vajjon honnan jönnek a robbanó vendégek? Hova bujtak a zörej nélküli, titokzatos repülőgépek, amelyek a halál-kupokat lehajigálják a fővárosra? A rémület csak akkor fogta el a lelkeket, amikor egy este a lange Berta belelalt a Saint-Gervais templomba. Eppen zsumfolva volt a székesegyház százados hajója, valamelyik szentet imádták a „Les ténébreux” komor hanghullámai mellett. Háromszázán odaveszték a leomló falak, a lángbaborult oszlopok, villámként csapkodó gránátzilánkok között.

— Hát ez a porosz kultúra! — szölt a francia.

★

Végeredményben ez is elfogultság. Mert a „Bombardement de Paris” nem német kultúra, nem jelenti Goethet, Schillert, Hauptmann, Einstein, Zweiget, Wassermann, E. E. Kisch, hanem Moltkét, Ludendorft, Ma-

Nyolc évig huzta-halasztotta hűnügye letárgyalását a csaló és sikkasztó szatmári pénzügyi tisztviselő

A nyolc év alatt viszont „megbátorodott és megjött az esze” s most mindent tagad, amit akkor beismert

Azért mégis kapott kétévi legyházat

Szatmár, január 24.

Az igazságszolgáltatás lassúsága elleni panaszkodnak szemléltető példája zajlott le ma a szatmári törvényszék előtt. Ezelőtt nyolc évvel elkövetett furfangos csalás és sikkasztás ügyében kellett a törvényszék Popu-tanácsának ítéletet hozni.

A SÉRTETTEK REGEN MEGHALTAK MÁR

és a vádlott természetesen tagadott. Nem volt, aki ráolvassa bűnösségét. Pedig az eset nem is olyan egyszerű.

Indreas Joan nyolc évvel ezelőtt a szatmári pénzügyigazgatóságon volt kistisztviselő. A fizetéséből nem tulságosan tudott megélni és ezért különböző csalafintaságokhoz folyamodott, hogy szűkös kis fizetését arányba tudja hozni azzal az életmóddal, amelyhez hozzászokott.

Egy alkalommal Sichermann Sándor kereskedő elmesélte neki, hogy tizenhatalmas lejes adóhátraléka van és felszólítólevelet kapott az adóhivataltól, hogy árverés terhe mellett haladéktalanul rendezze tartozását. Indreas vállalta, hogy majd elintézi az ügyet és hivatali állása módját ad neki arra, hogy kijárja, miszerint a kereskedő részletekben fizethesse ki az adótartozást. A kereskedő boldogan fogadta a közbenjárást és apránként, két-három ezer lejes részletekben át is adott Indreasnak tizenhatalmas lejes, aki nyugtát hozott a pénzekről.

Néhány hónap múlva árverezni jöttek Sichermannhoz a pénzügyigazgatóságról. Sichermann nyugodtan felmutatta a nyugtát, amelyet Indreas hozott neki a befizetésekről. A pénzügyi közegek az első pillanatban megállapították, hogy a nyugta hamisítvány.

Indreas talpa alatt meledgni kezdett a föld. Bucsú nélkül eltávozott hát a szatmári pénzügyigazgatóságról.

Eltűnése után egy öreg asszonyság jelent meg a pénzügyigazgatóságon. Indreas kereszte. Elmondotta, hogy a nyugdijkönyvét szeretné visszakapni, mert Indreas vette fel számára mindig az elhunyt férje nyugdíját. A pénzügyigazgatóság kikérdezte az öregasszonyt, aki cifra kis történetet mesélt el a megszokott pénzügyi tisztviselőről.

Elmondotta, hogy őt Szilágyi Demeternének hívják és egy nyugdíjas vasutas özvegye. Megismerkedett Indreassal, akitől felvilágosítást kért arra vonatkozólag, hogy férje halála után igényt tarthat-e a nyugdíjra?

Indreas vállalta, hogy majd elintézi a dolgot. A jeles pénzügyi tisztviselő általában mindig és mindent vállalt, ahol keresni lehetett. Itt pedig lehetett átvette az öregasszony nyugdijkönyvecskéjét és kihasználta a város-

ckensent és egy villaalakú bajszát, amely még most is ott ágaskodik ama császár orrtöve alatt.

Ezek a német-francia nemzeti vélekedések nem a kulturákat, hanem a kulturátlanságokat állítják egymással szembe. A kultúra nem hadakoznak. A Louvre nem lő rá a Galériára. A kölni dóm nem küld lange Berták a nancy-i székesegyház ellen, bármennyire hadakozzék is a sovén műtörténetet a gotika eredete körül.

Eppen ezért meg kell mosolyogni franciáknak ismerősömnek azt az állítását is, hogy a „művelt angol és amerikai állam” igazán, teljes lelkéből csak az emberiség közkinccsét veszélyeztető „Bombardement de Paris” után hódult fel a germán barbarizmus ellen.

Semmi bízalom ez állami hőrdölésekben. Az angol állam például most a legkevésbé sem hőrög a hitleri kultúra ellen. Amely pedig egyenes folytatása és — adott esetben — tulfejlődése a bombardement-nak.

Az államok érdek szerint hőrögnek, vagy nem hőrögnek.

Minden birodalmi hőrdölésnél többet és egyetlen szisszenet, amely a szerény angol vagy amerikai alattvaló ajkát hagyja el akkor, ha a csudálat kitódul belőle a Luxembourg-kert ősi sétányainak és komor szobrainak láttán, vagy ha a felháborodás elszorítja torkát, hallván, hogy a kampóskereszte feszített német ujjászúrtetés ismét agyonvert valakit az internálótáborban.

Mikes Imre

házi gyöngye ellenőrzést, a tisztviselőktől egy olyan igazolványt szerzett, amely azt bizonyította, hogy

a halott Szilágyi Demeter még életben van.

Ennek az igazolványnak segítségével hónap-ról-hónapra felvette a halott nyugdíjárulékát. Az özvegynek mindössze egy-kétszáz lej adott, a többi pénzt megtartotta és elköltötte. Ugyannyira befalta Szilágyinét, hogy végül odaköltözött hozzá, ott is ékezett, de természetesen az ellátásért semmit sem fizetett.

Az öregasszony nem tudott írni és olvasni így hát könnyen a falhoz lehetett állítani.

Indreas ellen ekkor körözőlevelet adtak ki. Rövidesen el is fogták és a vizsgálóbíró előtt beismerte vallomást tett. Később, ügyvédje közbenjárására, biztosíték ellenében, szabadlábra helyezték.

Időközben Szilágyinét meghalt, Sichermann is. És a mai tárgyaláson, amikor tizenötrendbeli okmányhamisítás és többrendbeli csalás miatt vonták felelősségre, mindent tagadott. Nem is ismerte a sértetteket — állította merészen és a vizsgálóbíró előtt tett beismerő nyilatkozatára annyit mondott, hogy nyolc évvel ezelőtt még nagyon ifjú volt és félénk. Megijedt hát, amikor a vizsgálóbíró reakcióbált és úgy vallott, ahogy a bíró akarta. Ma azonban már idősebb és megjött az esze. Nem ismer be semmit.

A tanuk nagyrésze már alig emlékezett valamire. Csak Timaffy József volt pénzügyi tisztviselő, akit éppen Indreas üzemei miatt dobtak ki állásából, emlékezett pontosan. És emlékeztek az akták. Ezeknek az alapján a bíróság a mindent elintéző fiatalembert két esztendei fegyházra ítélte.

Az ítélet ellen a vádlott felebbezett. Miután a biztosíték még mindig a törvényszéken fekszik, egyelőre, az újabb ítéletig, nem rendelték el letartóztatását.

Roosevelt a német nagykövettel tárgyal

London, január 24.

Az angol politikai és pénzügyi körök nagy érdeklődéssel tárgyalják, hogy Roosevelt amerikai elnök tanácskozássra hívta meg Németország washingtoni nagykövetét a Fehér Házba. Hire jár, hogy Roosevelt Németország amerikai adósságairól akar tárgyalni s azt fogja követelni, hogy Németország fizessen legalább ugyanolyan arányban az USA-nak, mint többi britezőinek.

Részleges átszervezése után

A kontingentálás kérdésének végleges rendezésére készül a kormány

A gazdasági bizottság fontos határozatait, az autonóm pénztárak megszüntetése és a Maniu-kérdés

Bukarest, január 24.

A kormány részleges átszervezéséről szóló hírek mindjobban tartják magukat. Az Adevarul úgy tudja, hogy nem csupán az ipar- és kereskedelemügyi tárca cserél gazdát, hanem ezzel kapcsolatban még két-három új liberális vezetőember lép be a kormányba. Ezt a kérdést Tatarescu miniszterelnök állítólag már le is tárgyalta Bratianu Dinu pártelnökkel, aki hozzájárult a részleges átszervezéshez. Kormánykörökben arról beszélnek, hogy Teodorescu volt vasúti vezérigazgatót kívül, aki Tatarescutól átvesszi az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium vezetését, tárcát kap még Sassu és Xenii volt miniszter, valamint Costinescu dr. volt bukaresti főpolgármester is.

Hogy az újjászervezésre mikor kerül sor, azt még nem tudni, azt hiszik azonban, hogy ez már a legközelebbi jövőben megtörténik.

A GAZDASÁGI BIZOTTSÁG HATÁROZATAI

A kormány gazdasági bizottsága, — amint röviden jelentettük — hétfőn este megtartotta első ülését, amelyen Tatarescu miniszterelnök vezetésével Dimitriu, Ciprianu, Franasovici és Slavescu miniszterek, valamint Maxim, Budurascu, Assan és Constantinescu alminiszterek vettek részt.

Slavescu pénzügyminiszter ismertette a szövetségi gyáraknak azt a beadványát, amelyben kéri, engedélyezze számukra a kormány megfelelő mennyiségű gyanpji és rongy behozatálát, mert ez a legfontosabb nyersanyaguk. A kérésről a bizottság a következő ülésre határozott, hogy az érdekelt földművelésügyi minisztérium, valamint az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium kifejtessék álláspontjukat.

Ezután ugyancsak Slavescu pénzügyminiszter előterjesztésére, a bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a behozatali engedély hiányában, vagy más okból a vámoknál megkezdett áruk egyes csoportjait felszabadítsák, mégpedig azzal a feltétellel, hogy ezeket az árukat a címzettnek március elsejéig átvesszik.

Az ülés napirendjének fő tárgya a kontingentálás kérdése volt. Erre a rendkívül bonyolult problémára nézve nem tudtak határozni s alapos megvitatását január 29-ikére halasztották el, amikor is minden valószínűség szerint a jelenlegi rendszer lényeges módosításában állapodnak meg. A Banca Nationala a kormányhoz intézett emlékiratában azt javasolja, hogy ebben az évben az ipar és kereskedelem részére ne engedélyezzének 8 milliárd lejnél több devizát, ne engedjen a kormány behozni fényképezési cikkek és új gyárberendezési gépeket, hanem csak a legszükségesebb nyersanyagokat és félgyártmányokat, amelyek az országban nem szerezhetők be. A behozatalnak ez a korlátozása azonban minden bizonnyal megtorló lépésekre indítaná azokat az országokat, amelyekkel Romániának kereskedelmi egyezménye van s a megtorlás következtében sokat szenvedne a román kivitel. Valószínű, hogy a kontingentálás, azaz a behozatal és kivitel ügyét úgy fogják szabályozni, hogy a Banca Nationala mellett bizottságot létesítsenek az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium, a pénzügyminisztérium, továbbá az ipar és kereskedelem, valamint a Banca Nationala képviselőjének a részvételével s ez a bizottság lesz a legfőbb szerve az árucserék összehangolásának.

AZ AUTONOM PÉNZTÁRAK ÜGYE

A gazdasági bizottság ülését megelőzőleg tartott a miniszteri bizottság is, amely az autonóm pénztárak megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot készíti elő. A bizottság általában jóváhagyta a Constantinescu Mitita pénzügyi alminiszter által kidolgozott törvénytervezetet, amely három csoportba osztja az autonóm pénztárakat. Az első csoportba azok a pénztárak tartoznak, amelyek megmaradnak úgy, ahogyan most vannak: az állami monopóliumpénztár, a vasúti és az osztályorszá-
lék.

A második csoportot a megszüntetendő autonóm pénztárak alkotják, amelyeket egyszerűen gazgatóságokként újra visszabeleveznek az il-

— **Dugulás és aranyeres bántalmak,** gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hátsó derékfájás ellen a természetű „**Ferenc József**” keserűvíz, naponta többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a **Ferenc József** vizuális megbetegedések esetében gyorsan és minál-
g enyhén hat.

letékes minisztériumokba. A harmadik csoportba azokat az autonóm intézményeket sorolták, amelyek lényeges módosításokkal és fokozott ellenőrzéssel maradnak meg önálló, kereskedelmi jellegű intézményeknek, mint az állami erdőpénztár, a halászati pénztár, stb. Ezeket az illetékes minisztérium közvetlenül ellenőrizni fogja s hogy nagyobb hasznot hozzanak, csökkenteni fogja személyzetüket. Ezek az intézmények az állam általános költségvetésében szerepelnek majd s tevékenységüket az állam fogja irányítani.

Ezt a javaslatot különben a keddi esti minisztertanács hagyja jóvá véglegesen.

MANIU ÉS VAJDA BUKARESTBEN

A bukaresti sajtó hetek óta feszegeti az aligha számottevő kérdés: mikor érkezik a fővárosba Maniu? Jön, nem jön? Nos, végre mégis Bukarestbe érkezik, mégpedig csütörtökön reggel, hogy a rádiótársaság meghívására csütörtökön este előadást tartson az „egyesülés hetének” keretében. Maniu előadása fele 8 órai kezdettel lesz.

Benfentesek úgy tudják, hogy Maniu a hét végén vissza is utazik Badacsonyba s csak a parlament megnyitására jelenik meg ismét a fővárosban. Mindenesetre érdekes, hogy Maniu ezek szerint tényleg nem vesz részt a Ferdinánd-rend szerda esti összejövetelén a királyi udvarban. Ezzel szemben jelen lesz az ünnepségen Vajda volt miniszterelnök és pártelnök, aki szintén a fővárosba érkezett.

Borzalmas kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosságot leplezték le Rákospalotán

Egy újpesti sertéskereskedő az áldozat — A feleséget gyanúsítják a véres tett elkövetésével

Rákospalota, január 24.

Kedden délelőtt a magyar államvasutak rákospalotai telepén, az egyik meszesgödörben, egy borzalmasan megcsontított férfi holttestet találtak.

A hulla tele volt szurt és vágott sebekkel. Az első pillanatban látni lehetett, hogy gyilkosság történt. A fejet összezúzták, a füleket levágták, a géget felmetsztették.

A hulla pléhlemezekkel volt beborítva. A vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosság mintegy 2 nappal a holttest megtalálása előtt történt.

Az egyik detektív a hullában felismerte Vargha Lajos újpesti sertés- és baromfikeres-

kedőt.

Vargha Lajosról köz tudomásu volt, hogy nagyon rossz viszonyban élt a feleségével. A házastársak nagyon sokat veszekedtek és néha véres verekedéssé is fajult az ellenségeskedés.

A rendőrség egyelőre a legnagyobb csendben folytatja a nyomozást. A letartóztatottak és gyanúsítottak neveit nem adják ki.

Annyi azonban a nagy titoktartás ellenére is kiszivárgott, hogy az irtózatos kegyetlenséggel elkövetett gyilkossággal a sertéskereskedő feleségét gyanúsítják.

Ugy látszik, az alagi rémdrámát nagyon hamar megismételte az élet.

Kiujult a harc a szász Néptanács kebelében

A „nemzeti megújítókká” átalakult hitleristák magatartása miatt a szász Néptanács többsége kivonult és ellengyűlést tartott

Nagyszeben, január 24.

A hitleristák erőszakos magatartása hétfőn szétrobbantotta a szász néptanácsot, amely a viharos őszi népközlési választásokból került ki. Hogy ide fognak vezetni a dolgok, azt már akkoriban előre lehetett látni, hiszen nyilvánvaló volt, hogy a náciak, akik itt „nemzeti megújítóknak” nevezik magukat, nemzetiszocialisták helyett, igyekezni fognak teljesen maguknak kisajátítani a vezetést, felbátorodva azokon a sikereken, amelyeket a választásokon elérték.

A fejlemények most általában Brandsch Rudolfnak adtak igazat, aki lapjában, a szebeni Die Neue Zeitungban, már régóta megjósolta, hogy a hitleristák féltelen agitációja a szász népgyűlés felbomlásához fog vezetni. S megbosszulta magát Hans Otto Roth és csoportja magatartá-

sa, amely abban a reményben, hogy sikerül megszélesítenie, a választások előtt és után is jóideig tolt Fabritiusék és Gusték sajátos hitlerizmusának a szekerét. A taktika nem vált be: a törtéteő náciak most az ő fejükre nőttek, nem voltak hajlandók megosztani a hatalmon, hanem azt egészen maguknak akarták megkaparintani.

A hétfői szász néptanácsi ülésen az történt, hogy a hitlerista elnök: Jickeli Ottó Fritz dr., megnyitóbeszédében nyíltan elvett fordult magának Glondys dr. püspöknek a felfogása ellen is, kijelentve, hogy „aki azt állítja, hogy a szász népközlési választásokban van, ezzel gondolataiban máris megszegte a népközlési etvét”, azaz kívül helyezte magát a népközlésen.

Miután ez a diktatórikus kijelentés kát-

ségtelenül a püspök felfogására, illetőleg annak egyik utóbbi beszédére vonatkozott, Glondys dr. szót kért, hogy kimagyarázza magát. A püspök beszédét Gust Waldemár dr., a hitleristák egyik vezére, folytonosan lekecsinylő és megvető közbeszólásokkal szakította meg.

A közbeszólások rendkívül felháborították a mérsékelt néptanácsi tagokat. Heves szócsatába keveredtek a kihívó Gust-tal, majd felháborodott tiltakozás közepette kivonultak az ülésteremből. A néptanács mintegy 70 jelenlevő tagja közül Roth Hans Otto, Herzog Ottó és Plattner Hermann országgyűlési képviselőkkel és Binder szenátorral az elkövető 53-an távoztak és hagyták faképnél a hitlerista szellemű elnökséget és ülést.

A kivonultak az Unicum termében ellengyűlést tartottak, amelyen élesen elítélték a nemzetiszocialisták egységbeni magatartását s kimondták, hogy mindaddig nem térnek vissza a néptanácsba, a míg a „nemzeti megújító” nem adnak elégtételt a püspöknek s biztosítékokat arra nézve, hogy a jövőben felelősségteljesen és tisztességesen viselkednek. A kivonultak ebben az értelemben felhívást intéztek a szász néphez, hangoztatva, hogy nem tűrhetik tovább, hogy a szász nép széles tömegeit ilyen emberek vezessék.

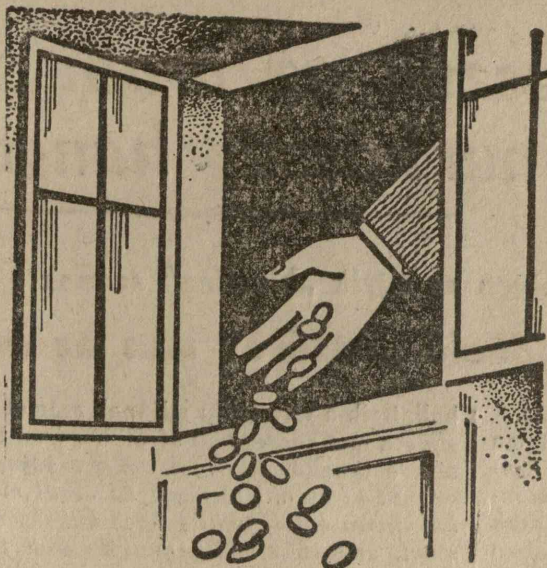
Hangoztatja továbbá a felhívás, hogy most már elkerülhetetlenné vált határovnalat huzni azok között, akik őszintén közreműködnek a népközlési építőmunkájában s azok között, akik bomlasztólag és rombolólag a viszály és gyűlölet mérget viszik be a népbe.

Kimondta még ez az ellengyűlés, hogy a Jickeli dr. elnökle alatt folytatott ülés esetleges érdelemes határozatait nem ismeri el szabályszerűeknek.

Azok között, akik Glondys püspök sértetése és általában a hitleristák magatartása miatt kivonultak, a brassói Depner Vilmos dr., valamint Schmutzler Richard is szerepel. Az ellengyűlésen Karres Samuel nagyiparos elnökölt.

Az este folyamán a náciak részéről többben felkeresték Glondys püspököt, azonban nem fogadta őket.

Az ötvenhárom kivonult néptanácsi taggyűlése egyébként határozatot hozott, amelyben teljes bizalmáról biztosítja Roth Hans Otto képviselőt és Muth Gáspár szenátort, akiket az utóbbi időben a hitleristák részéről szintén kíméletlen támadások értek.

KIDOBJA PÉNZÉT AZ UCCÁRA, AKI SILÁNY LÁMPÁT VÁSÁROL.

A világítási költségnek mindössze 6%-át teszi ki az izzólámpa ára, míg 94% áramköltségre esik. A silány lámpa azonban jóval több áramot fogyaszt.

A silány lámpa tehát nagyon drága mulatság még akkor is, ha a lámpát ingyen osztogatnák és nem kerülne pénzbe.

Pénzért tehát olcsó fényt akkor kap, ha a kitűnő minőségű gazdaságos „TUNGSRAM” izzólámpát használja.

Pattanásig feszült az aradi szociáldemokrata munkásság hangulata

Hivatalos gyűlés, amelyen az egyik „hivatlan” szónok igen kellemetlen dolgokat mond

Tulságosan előkelő „vezére” van az aradi munkásságnak

Arad, január 24.

1. Hosszu évek óta első ízben volt ma komolynak mondható munkásgyűlés Aradon. Az aradi és ujaradi építőipari munkások nagy szervezkedő gyűlést tartottak a szociáldemokrata munkásotthonában és ez a gyűlés igen érdekes megnyilvánulásokat dobott napvilágra. Ugyanis a romániai szociáldemokrata-pártban tömörített munkások, de ezeken kívül, a szervezet nélkül maradt tömegek egy része, amely mindenképpen szakszervezetet szeretne találni a maga számára, tehát ezek a tömegek nem hajlandók tovább tűrni, hogy a szociáldemokratapárt tevékenysége teljesen kihagyjon s egy tökéletes tehetetlenségi állapot következzen be. Ennek a ténynek érdekes felszólalás adott hangot a mai gyűlésen.

*

2. Körülbelül háromszáz ember zsúfolódott össze egy teremnek nevezett helyiségben. Ugyanis az aradi munkásság büszkeségét, Románia egyik legszebb munkásotthonát, különös körülmények között eladták a szociáldemokrata-párt helyi vezetői. Ezért kellett, hogy — háromszáz munkás összezúfoltan szorongjon ma, amikor elhatározta, hogy egyakarattal szervezkedni fognak.

Néhány „köteles” felszólalás után következett az a beszéd, amely nemcsak az aradi szociáldemokrata szervezkedés, de az egész ország még törvényes munkásszervezeteinek romjain kiáltó szót képvisel.

A következő szónok Vadász Armand dr. aradi ügyvéd, a párt régi, kipróbált embere, a vezetőségben megdöbbenést, a munkások között pedig igaz tetszést arató beszédében a következőket mondotta:

— Nem tűrhetjük, hogy a munkásvezérek hazudjanak a tömegek előtt. Nem engedhetjük meg magunknak azt a fénytűzést, hogy a munkásságot áltathassuk. Szakítani kell a tehetetlenség és ígéretek politikájával és általában a mai helyzettel. Nekünk azt is számon kell tartanunk, hogy *vezéreinknek milyen fehérműje van, hogy hogyan élnek és főképpen, hogy mit csinálnak...*

*

3. Nagy vonásaiban ez volt Vadász dr. beszédének gerince, de emögött a felszólalás mögött a botrányos esetek nyomán kelt elkeseredés torlódott meg. A felszólalás éle elsősorban Stengar Demian Sava, az aradi munkásság „vezére”, a munkakamara elnöke stb., stb. tisztségeket betöltő „közéleti férfiu” ellen irányult. Stengar Demian Sava ugyanis, mióta a munkások vállain keresztül „nyeregbe került”, azóta egészen különös alapokra fektette életét és a „munkásvezér” manapság inkább képviselhetné valamilyik nagy bankot, mint a munkásságot: elegáns, drága prémes városi bundájában, fekete keménykalapjával igazán nem úgy néz ki, mint akinek lelkét, vállait a munkások, valljuk be, egyébként éppen elegendő gondja terheli.

*

4. Pedig nyilvánvaló, hogy a külső, a látszat csal. Valószínűleg súlyosan terhelik a gondok Stengar Demian Savat, mert hiszen másképpen semmiképp sem lenne érthető: *miért iszik és mulat annyit ez az ember? Pezsgős „urimurik”, vidám hölgyek társaságában átmulatott éjszakák felejtetik a gondot a munkások aradi vezérével, aki egyébként például nem szív más cigarettát, mint „Bucurestit”, vagy legrosszabb esetben „Specialitást”. De leszokik erről is: *ujabban szivarozik.**

*

5. Nem kutatjuk, honnan telik Stengar Demian Savanak, ennek a nemrégiben még nagyon letört embernek arra, hogy fedezhesse nagyuri életét. Azonban a munkástömegek között egyre több szó esik arról, hogy például hová tűnt el az a kétféle millió lej, amit az aradi Munkásotthonért a szociáldemokrata-párt egyes vezetői zsebre vágtak. Egyszer gyakrabban

hallatszik a követelés: adjanak számot bizonyos munkásvezérek arról, hogy mi történt a Munkásotthonnal. Vagy adjanak számot arról: *mi történik az aradi munkakamara évi kétféle millió lejes költségvetésével*, amelyből eddig annyira sem telt, hogy egy munkásjogvédő irodát állítsanak fel, jöllehet más városokban már hónapok óta dolgoznak ezek az irodák.

*

6. Igen, mindössze is csak ennyiről van szó. Ezek azok a vádak, panaszok, amelyek az ügyvéd szavaiból kicsengtek.

— Arad munkásságának sorsával ma senki sem törődik, visszaélések folynak a munkásság mozgalmának álarca megett. És ezek a kínos ügyek, amelyeknek megvan az országos jelentőségük és vonatkozásuk, Aradon már annyira feszítették a kedélyeket, hogy a helyzet pattanásig feszült.

Ha a nyugtalanság hulláma kitör a fejelem kapui mögül, kitör a botrány is, amely azonban országos jellegű lesz...

(b. k.)

A részeg detektív lelőtte a megfékezésére siető rendőrőrmestert

Véres korcsmai összetűzés Nagyváradon

Súlyos, de nem életveszélyes a kötelességteljesítő rendőrőrmester sebesülése

Nagyvárad, január 24

Az a körülmény, hogy hatósági emberek, akik fegyvert viselhetnek, néha be-tévednek a korcsmába és a pohár fenekére néznek, igen gyakran súlyos szerencsétlenségeknek válik forrásává. Ez történt az elmúlt éjszaka a nagyvárad nagypiacán levő Mónus-korcsmában is, ahol egy államrendőrségi detektív revolverével súlyosan megsebesítette a szolgálatban levő rendőrőrmestert.

A különös balesetről a következő jelentést kaptuk:

Leutea Nicolae rendőrőrmester, aki a Nagypiacán teljesített szolgálatot, arra lett figyelmes, hogy a Mónus-korcsmában a vendégek összeverekedtek. — Azonnal a helyszínre sietett és megállapította, hogy az ittasnak látszó Vlăd Joan államrendőrségi detektív kezében szolgálati revolverével elkeseredetten du-

lakodik a korcsmában levő emberekkel. Azonnal közbelépett és a detektívet felszólította, hogy revolverét adja át. Vlăd azonban már benne volt a kötekedő hangulatban és gorombán elutasította az őrmestert. Leutea igyekezett a megvadult „kollégát” csillapítani, de nem sikerült, mert Vlăd figyelmen kívül hagyta ellenfeleit és az őrmesterre támadt. Revolvere állandóan a kezében volt s azzal vadul hadonászott. A két rendőr elkeseredett dulakodásának hangos dörrenés vetett véget. Vlăd kezében — szándékosan, vagy véletlenül — elsült a revolver s annak golyója a rendőrőrmestert súlyosan megsebesítette.

Leutea őrmestert a legközelebbi első zsidókorházba szállították, ahol megállapították, hogy a seb súlyos ugyan, de nem életveszélyes. Vlăd detektívet a rendőrség azonnal letartóztatta.

Igy dolgoznak Csikban az adóellenőrök

Félmillióss összegeket „vágják” ki a közbirtokosságokból minden törvényes alap nélkül. Törvényszéki tárgyalások, amelyek rávilágítanak az „adóztatás” módszereire

Csikszereda, január 24.

A törvényszéken ugynevezett pénzügyi nap volt. A közbirtokosságokra kiszabott hatalmas bírságok felebbezéseit tárgyalták. Ezek során meglepő dolgok kerültek napvilágra. Eljárások, melyek igazolják s bizonyítják, milyen uton és módon járnak el a pénzügyi közegek azokkal a vagyonszövetségekkel szemben, melyek egy kisebbségi nép gazdasági alapjait képezik.

A kásonjakabfalvai közbirtokosságot Sebestyén volt csikszentmártoni adóellenőr 120 ezer lejre bírságolta. Indok: adóeltitkolás. A felvett jegyzőkönyvet és a bírságot a pénzügyminisztérium mellett működő felülvizsgálóbizottság jóváhagyta. A vagyonszövetség Dancu dr. képviselő útján felebbezést nyújtott be.

A tárgyalás során Dancu dr. előadja, hogy a közbirtokosság nem követett el kihágást. Annak rendje és módja szerint bejelentette a kérdéses erdőeladást és az utána járó adót 73 ezer lej összegben ki is fizette. Hivatalos szakértői véleményeket terjeszt be, melyek igazolják, hogy a közbirtokosság 4 ezer 300 lejtel többet fizetett adóba a törvényesen kiszabott összeg felül. Majd így folytatta:

— A bírósági peresemódban fekvő kihágási jegyzőkönyvet Sebestyén pénzügyi ellenőr azért vette föl, mert a közbirtokosság nem volt hajlandó neki 90 ezer lejt fizetni. Ilyen hatalmas sápot követelt Sebestyén ellenőr a vagyonszö-

vésektől akkor, amikor annak adóügyi teljese rendben voltak s mivel a közbirtokosság megtagadta az összeg kifizetését, hogy megmutassa, mennyire a kezében tartja az alsíki gazdák sorsát, jegyzőkönyvet vett fel és bírságot szabott ki.

Dr. Negrea az állam képviselőjében kérte a bizonyítási eljárás kiegészítését és Sebestyén ellenőr személyes megidézését.

Dancu dr. közbirtokossági ügyész nem ellenzi a bizonyítás kiegészítését, sőt annak bizonyítására kér lehetőséget, hogy Sebestyén ellenőr 90 ezer lej erejéig megakarta zsarolni a közbirtokosságot s mert nem kapott pénzt, ezért bírságolta meg a vagyonszövetséget.

A törvényszék helyet adott a bizonyítás iránti előterjesztéseknek s a tárgyalást május 16-ikára napolta el, amikor tisztázni fogják Sebestyén adóellenőr szerepét.

Azután a csikdelnei közbirtokosság ügye került tárgyalásra. Ezt a vagyonszövetséget két pénzügyi ellenőr egy és ugyanazon erdőeladásokból kifolyólag, szintén adóeltitkolás címén 633 ezer lejre bírságolta.

Még 1925-ben történt, hogy a közbirtokosság „Bálintsorok” és „Perespatak” nevű vágterületeit kiosztotta tagjai között. A közbirtokosság tagjai az előbbi vágterületet, mintegy 1300 köbméter fát, Bíró Károlynak, míg az utóbbit, 3 ezer 300 köbméter fát Grünberg csikszeredai

fekereskedőnek adták el. Mindkét vásár a közbirtokosságtól, mint jogi személyiségtől teljesen távol állott.

Ennek ellenére 1928-ban, amikor a ki-termelés végetért, a vagyonszövetség vezetője szabályszerű adóvallomást tett a vásárokról, amelynek alapján 154 ezer lej adóval rótták meg, amit ki is fizetett.

Rá egy évre megjelent egy adóellenőr a közbirtokosságnál s adóeltitkolás címen jegyzőkönyvet vett fel és 320 ezer lej bírságot szabott ki. 1931-ben ugyan-ezekért a vágterületekért újabb adóeltitkolási jegyzőkönyvet vett fel Bonatin csiktaplocai ellenőr s eljárását azzal indokolta, hogy a két vágterület adóját Nagy Károly ellenőr azért állapította meg 154 ezer lejben, mert 50 ezer lejjel megvesztegette a közbirtokosságot. Újabb 303 ezer lej bírságot szabott ki.

Igy aztán a pénzügyi ellenőrök kézen-közön elérték azt, hogy a felnei közbirtokosságra 154 ezer lej adót, amit ténylegesen be is fizetett és 633 ezer lej bírságot szabtak ki, melynek sorsa fölött a törvényszéknek kell döntenie.

Dr. Zakariás Jenő közbirtokossági ügyész kérésére a törvényszék kihallgatta Bíró Károly és Grünberger faterjesztéseket, akik egyöntetűen állították, hogy az általuk megvásárolt vágterületeket az egyes tulajdonosok jogszerint adták el nekik s ahhoz a vagyonszövetségnek semmi köze sem volt, azzal üzleti összeköttetésben nem voltak.

Ezután a közbirtokosság ügyésze alapos jogi érvekkel alátámasztott beszédében kifejtette, hogy a közbirtokosságot megbírságolni nem volt joga a pénzügynek, mert nem lehet szó adóeltitkolásról, akkor, amikor szabályszerűen kivették és be is fizették az adót. Tisztán a mesterségesen nem értő és tulbuzgó pénzügyi ellenőröknek köszönhető, hogy a csikdelnei közbirtokosságot alapjaiban akarják megrendíteni ilyen hatalmas bírsággal.

Az esetben sem lehetne felelősségre vonni a vagyonszövetséget, mint jogi személyiséget az adó miatt, ha egyáltalán nem fizette volna be azt, mert tagjai között természetben osztotta szét a fát, mely abban a pillanatban adómentesség alá esett.

Kéri mindkét kihágási jegyzőkönyvnek a megsemmisítését és a bírságok törlesztését.

A törvényszék a nagyszabású ügyben néhány nap múlva hirdet ítéletet.

Nyilatkozik a borszéki közbirtokosság igazgatósága

Szárhegy, január 24

Ditró és Szárhegy Borszéki Közbirtokossága és a Fürdővállalat R. T. között 1928 óta szönyegen van a birtokosságra nézve anyagilag tarthatatlan régi bérleti szerződés revíziójának ügye. A jelenlegi vezetőség 1933 július óta küzd ezzel a nehéz és komplikált kérdéssel, amely végre abba a stádiumba jutott, hogy a vállalat sikerült a régi szerződés alapján azt a módosított szerződési megállapodást létrehozni, amelyet a december 27-iki közgyűlés elé terjesztettek.

A közgyűlés a javaslatot 44.000 arány rész képviselő szavazattal elfogadta, míg a javaslat ellen senki sem szavazott. Az évek óta húzódó ügyről és a félév óta tartó előmunkálatokról mindenki tudott, akit a Birtokosság ügyé-érdekelni szoktak.

Az ügy már szerepelt a szeptemberi októberi, novemberi közgyűlések napirendjén is, amelyek azonban nem voltak határozatképesek. Az előmunkálatokat az igazgatóság, az ellenőrző bizottság és ezeknek egy külön kiküldött bizottsága vezette; akit tehát az ügy érdekelt, az minden részletről bármikor felvilágosítást nyerhetett volna. Nov. 26-tól pedig december 17-ig, a közgyűlés napjáng a módosított végleges szerződési szöveg az igazgatósági irodában mindenkinek rendelkezésére állott és több nagyobb birtokosnak megküldetett.

Valótlan tehát, hogy a szerződés ügyét váratlanul és meglepetésszerűen hoztuk a közgyűlés elé. A fenti szavazati arány mutatja, hogy a vezetőségnek a javaslat elfogadását nem kellett „kiharcolni” mert évek óta mindenki erre vár és minden józan gondolkodású birtokos tisztában van azzal, hogy az új megállapodás anyagilag százszázalékos felül jobb a réginél, ezzel szemben pedig semmi jogfeladásról szó sincs.

Tisztelettel: Angi István, dr. Puska Levente, Czibalmos Imre, Csibi Tamás az Igazgatóság tagjai.

HIREK

A kenyérkereső magyar arisztokraták

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök már több beszédében erős kirohanást intézett a magyar arisztokratáknak azon tagjai ellen, akik nem dolgoznak, hanem jövedelmükből élnek. Valószínűleg ebből az alkalomból az Est érdekes statisztikát közöl azokról a magyar arisztokratákról, akik maguk keresik kenyerüket, szóval „dolgoznak”. A „statisztika” szerint az alábbi magyar arisztokraták élnek a saját emberségükből:

Herceg Eszterházy Pál, hentesiparos.
Herceg Odescalchi Károlynak nagy állása van az állami gépgyárakban.

Gróf Eszterházy Ferenc zenei kompozícióval keres pénzt, ezenfelül karmester is.

Gróf Behlen András, cégvezető, öccse István gróf magántisztviselő.

Ügyvédi irodája van gróf Lázár Miklósnak, báró Collas Tibornak, báró Vojnics Miklósnak.

Gróf Haller Ferencnek vízszabályozó és lecsapoló vállalata van.

Gróf Teleki János a Teherautófuvarozók Egyesületének elnöke, Gróf Teleki István a Köztisztviselők Szövetkezetének igazgatója, gróf Teleki József bank- és tőzsdébizományos. Ugyancsak bankhivatalnok báró Rosner Ervin, gróf Hoys István, gróf Hadik Antal.

A fővárosnál teljesít szolgálatot báró Barczy István és gróf Festetics Pál tanár. Báró Apor István a központi járásbíró-ságban, báró Gaisler Géza pedig mint törvényszéki bíró működik.

Az automobilizmusban dolgozott sokáig Salm Hermann, gróf Andrássy Imre, báró Bohus László fegyver- és lőszertelet nyitott. Gróf Battyhány Gyula hivatásos festő. Gróf Csekonics Endre biztosítási igazgató, báró Brandenstein Béla a kereskedelmi minisztérium tisztviselője.

Gróf Zichy Tiadár jazzkarmester, bátyja, Teddy gróf pedig bokszmenedzser. Gróf Károlyi Gyula a Ganz-gyárban mérnök, gróf Károlyi Ferenc pedig parcellázási iroda vezetője. Gróf Béldy Ferenc az IBUSZ tisztviselője.

Gróf Széchenyi Zsigmond dsungel-expedíció szervező és író, gróf Dessevffy Tiadár hírlapíró, Csáky-Pallavicini Hippolit ögróf idegenvezető.

Csekonics Erzsébet grófnő és Karg bárónő iparművészeti üzletet nyitott, ugyan-csak iparművészeti tárgyakkal foglalkozik Bethlen Mária grófnő, Zichy Mária grófnő egy női divatterem vezetője, Apponyi Julia grófnő női kalapkészítő, Mikes Éva grófnő fotográfus.

Zeyk Adél bárónő titkárnő.
Ifj. gróf Bethlen Pál ügyvéd.
Báró Karg Frigyes tisztviselő.
Báró Thierry Gaszton hivatalnok.
Báró Kemény Géza az Operaház prim-hegedűse.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeeső hivatalos munkaszüneti nap miatt esztőtörkőn a rendes időben jelenik meg. — Általános munkaszünet január 24-én. A brassói rendőrség a város közönségének szíves tudomására hozza, hogy a holnapi nemzeti ünnep alkalmából az összes üzletek zárva tartanak és kéri a háztulajdonosokat, hogy házaikra tüzzék ki a román nemzeti zászlót.

— Erősödő hideg várható. A budapesti időjárásutató intézet jelentése szerint hétfőn és kedden általában derült, napos volt az időjárás, éjszaka erős fagy-gyal. A hőmérséklet csak a déli órákban emelkedett, kevéssel fagyponthoz közel. A következő 24 órában a hőmérséklet további lehülése várható.

— Felgyújtották a csüret. Csikszere-dáról jelentik: Kasza Péter csikbánkfal-vai gazda csüre az elmúlt éjjel tüzet fogott. Mire az álmából felvert lakosság az égő faépület mentésére sietett volna, porig égett. Az ügyben bevezetett csend-ségi vizsgálat megállapította, hogy a tüzet kétségtelenül gyújtogatás okozta. A gazda haragosai között keresik a tet-teseket.

— Törökországban is földrengés volt. Londonból jelentik: Sztambul és Anka-ra vidékét, az utóbbi 24 órában, több egymásután következő földrengés rázta meg. A felzúgott lakosság pánik félelem-ben várja a további fejleményeket. A földrengések okozta anyagi károkról még nem érkeztek pontos jelentések.

— Felségsértésért kéthónapot kapott. Csikszere-dáról jelentik: Zöld István gyergyószentmiklósi asztalos mulatozás közben az egyik ottani kocsmában sér-tő kijelentést tett öfelségére. Feljelen-tés útján az ügyesség tudomására ju-tott az eset, ahol felségsértés miatt emel-tek vádat ellene. Az ügyet ma tárgyalta le a törvényszék, melynek során bűnös-nek találta az asztalost, az enyhítő kör-ülmények figyelembe vételével két ha-vi elzárásra és három évi politikai jog-fosztásra ítélte.

— Letartóztattak egy utlevélhamisító ügynököt. Nagybányáról jelentik: Simon Aron nagyvenéves nagybányai ügynököt utlevélhamisítás miatt a rendőrség letar-tóztatta. Simon megbízói részére negyed-éves utleveleket szerzett és azokat vegy-tinta segítségével féléves és egyéves ér-vényességre javította ki. A hamisítások pompásan sikerültek, de mégis felfedez-ték, mert az ügynök nem gondolt arra,

hogy az utlevélben lévő bélyegekről rögtön meg lehet állapítani, hogy az ut-levél mennyi időre váltották. Simon közel egy esztendeje üzi a hamisításo-kat. Letartóztatták és a nyomozást most az irányban folytatják, hogy megbízói tudtával követte-e el a hamisításokat?

— Kommunista urileányt tartóztatott le a nagybányai rendőrség. Nagybányáról jelentik: Városszerte nagy feltűnést keltett, hogy a nagybányai rendőrség letartóztatta Pásztor Teréz husz éves nagy-bányai urileányt, dr. Onegas Joan ügy-véd irodavezetőnőjét. A rendőrség szer-int Pásztor Teréz kommunista szervez-keedésben vett részt és lakásán a megart-tott házkutatás alkalmával rengeteg röpi-ratot találtak. A fiatal urileány ártat-lanságát hangoztatja, de ennek ellenére letartóztatták és átkísérték a szatmári ügyészségre. A törvényszék a Marzescu-törvény alapján, gyorsított eljárás során vonja felelősségre Pásztor Terézt.

ABLAK

Benne van minden iskolai történelemkönyvben:

„A jobbágy majdnem rabszolgája volt az urának. A személyes szabadság tel-jes híjjával élt. Nem volt szabad költözködési joga...”

Ma már egészen más az élet. Szabad lett mindenki. Sőt, mindenki jogokat kapott.

És, ha mindezek ellenére mégis hasonlatosan élek a jobbágyokhoz, az csak az én hibám. Engem már senki sem korlátoz személyes szabadságomban s például jogom van hozzá, hogy az életemet utazásokkal tarkítsam. Nem teszem.

A három év óta munkanélküli lakatosnak is jogában állana öt gyermekét, akik valamennyien tudóbajosok, jó levegőjű vidékre küldeni. Nem teszi. Sőt még csak annyit sem tesz meg, hogy befűtse az egyellen kicsi vackot, ahol a feleségével együtt éppen helen laknak. Pedig joga van.

Ma már a szegény ember is taníthatja a fiát. Ki orvossnak, ki ügyvédnek, ki tanárnak. Nem taníttatja. Pedig joga van.

És, ha mégis megtette? Ha eladta a tehénét, ha kölcsönt vett a földre? A fiu-ból orvos lett, ügyvéd lett, tanár lett. És mégse gyógyít, mégse perel, mégse tanít, pedig joga van.

A világ munkásainak egyharmada munka nélkül áll. Pedig mehet, utazhatik, kereshet munkalehetőséget. Joga van. Akik még dolgoznak, éhbéért tíz-tizenkét órát robotolnak. Pedig felmondhatnak. Joguk van.

Benne van minden iskolás könyvben és mégsem akar tudni róla senki.

Csak egyről felejtkezett meg az a néhány kiáltságos, akik a világ sorsát igazgatják, egy rövid egyszakaszos törvényről, ami csak ennyi lenne:

„Mindenkinek, minden körülmények között, joga van az élethez!”

— A magát nem igazoló pénzügyi kö-zegnek nem köteles a rendelkezésére bo-csátani könyveit a kereskedő. Csikszere-dáról jelentik: Fischer Sándor csikszere-dai rádiókereskedőhöz ezeltől két év-vel beállított egy Giurgiu nevezetű adó-ellenőr. A kereskedő nem ismerte sze-mélyesen a tisztviselőt s amikor az könyveit kérte felülvizsgálás céljából, igazolásra szólította fel. Giurgiu nem volt hajlandó igazolni magát. Irtozatoss patáliát csapott, majd jegyzőkönyvet vett fel, hogy Fischernek nincsenek meg a bélyeg törvényben előírt kereskedelmi könyvei és ezért 2 ezer 500 lej bírsággal sújtotta. Felelkezés következtében ma foglalkozott az ügygel a törvényszék, melynek során a kereskedő igazolta a való tényállást. Bemutatta az 1929 óta rendszeresen vezetett és szabályszerűen felülbélyegzett könyveit. A kétségtelen bizonyítékok alapján a törvényszék azon az alapon törölte a bírságot, hogy annak a tisztviselőnek, aki hivatalos működése közben nem hajlandó igazolni magát, a fél nem köteles rendelkezésére állani.

— Eljegyzés. Réti Lili (Marosvásárhely) el-jegyezte Benczel Béla a „Brassói Lapok” ma-rosvásárhelyi munkatársa. (Mindem külön érte-sítés helyett.)

— Hunyadmegyei hírek. Déváról je-lentik: Opreán Aron Roholt községi gaz-da kertjéből a farkasok elraboltak egy juhot és egy berbecset. A fellármázott falusiak, fegyver hiányában, kénytele-nek voltak a farkasok garázdálkodását tetlenül végignézni. — Ugyancsak farka-sok támadták meg Nagy József cserna-keresztúri vasutast, aki csak véletlenül kő-szörművel életbenmaradását. Nagy Jó-zsef ugyanis az üldöző vadállatok elől a vasut felé rohant, ahol egy éppen arra haladó vonatra az utolsó percben sike-rült felugrania. — Fráncu Bucur zsi-boti munkást Todorán Ion nevű barátja, ke-délyes beszélgetés közben, a kezében tartott forgópisztollyal véletlenül hasba-lőtte. A vagdászatlanságból elsült golyó — az operáció ellenére megölte a szeren-csétlen munkást.

— Öngyilkos lett egy nyugalmazott miniszteri tanácsos Budapesten. Buda-pestről jelentik: A Ferenc József rakpar-ton posztolót rendőrt tegnap délután egy lövés zajára lett figyelmes. A lövés irá-nyában haladva, rá is talált az egyik pa-don egy idősebb, jólöltözött férfi holt-testére. Az öngyilkosnál talált iratokból kiderült, hogy az életunt férfi Eberling Éde, ötvenéves, nyugalmazott miniszteri tanácsos. Deák Ferenc-utcai lakos. Zse-beiben bucsulevelet nem találtak, tette-nek oka egyelőre ismeretlen.

— Öngyilkosságot kísérelt meg egy 11 éves leányka, mert nagyon sajnálta az elhunyt temetkezési vállalkozót. Nagyvá-radról jelentik: Titokzatos gyermektragé-dia történt Nagyváradon. Nemes Ferenc-nek, a zsidó temető gondnokának 11 éves Klárika nevű kisleánya zsiros-szóda olda-tot ivott. A gyermeket komoly belső sé-rülésekkel szállították kórházba, ahol azonnal gondozás alá vették. Amikor a kisleány annyira jobban lett, hogy kihall-gathatták, a kis Nemes Klári elmondotta, hogy előző napon temették el Waiszlovics Lajos dugaszdag temetkezési vállalkozót s ő ennek halálát nem tudta túlélni. A kis-leány vallomása mélyen megdöbbentette a szülőket, mert fogalmuk sincs arról, hogy a 11 éves Nemes Klári és a 67 éves Waisz-lovics milyen vonatkozásban lehettek egy-mással, ha annak elhunytát a kisleány ennyire szívére vette.

— KNICKERBOCKER BUDAPESTEN Budapestről jelentik: Érdekes vendég ér-kezett a napokban Budapestre: Knicker-bocker, neves amerikai újságíró, aki az utóbbi években nagy feltűnést keltett Né-metországról és Olaszországról szóló könyveivel s aki a legnagyobb amerikai lapokat informálja az európai államok helyzetéről. Knickerbocker kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzónál, Gömbös miniszterelnöknél, Kánya Kál-mán külügyminiszternél és Bethlen István grófnál. A világhírű riportert ezután Bel-grádba ment tovább, ahol Sándor szerb király fogadta audiencián.

— ÁLLANDÓAN NŐ AZ ÁRVIZVE-SZELY A DUNA-DELTA-NÁL. Bukarest-ből jelentik: A Duna melletti Chilia-Noua várost vizáradás öntötte el. A leg-újabb jelentések szerint a fél város viz alatt van. A legforgalmasabb utcákon ál-landóan emelkedik a vízszint. Az Uni-versul szerint ezer ház dől romba. Az ut-cákon csak tutajokkal és csónakokkal le-het közlekedni. A télidőben hajléktalanul maradt lakosság elkeseredése leírhatatlan. A kivezélynél mentőszolgák teljesen te-hetetlenül állanak a vízárral szemben.

— Aulós banditák Bukarestben elrabol-tak és kifosztottak egy prázsmári fiatal-embert. Bukarestből jelentik: Ma éjjel Bu-karestben a Dr. Botescu téren sétált Bla-ga György prázsmári fiatalember. A Berzei-utca irányából hirtelen egy hatal-mas gépkocsi rohogott a térra. A fiatal-ember mellé érve, az autó fékezett, a fel-csapódó ajtón három fiatalember ugrott

JARVÁNYOK IDEJÉN

védtelemül ki van téve a ragályos betegségeknek. A betegség — általában — jelentéktelen tüne-tekkel kezdődik, azonban egész-ségére végzetes következmé-nyekkel járhat. Most azonnal — amíg nem késő — előzze meg az összes betegségek okozatát. Anacot pasztillák rendszeres használata által. Az Anacot pasztillák sok ezer esetben ered-ményesen beváltak.

Tubus Lei 37.—

ANACOT

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye

ki, a gyanútlanul sétálót megragadták, betuszkolták az autóbá és elrobogtak Chi-tila felé. Az országuton aztán megállt a gépkocsi és az ismeretlen banditák mun-kához láttak. Blaga Györgyöt először agyba-főbe verték, majd minden pénzét elszedték, levetkeztették és meztelenül ki-dobták az országutra. Hajnal tájban arra járók találtak rá a véreben félig megfa-gyott szerencsétlenre és beszállították a Filantropia-kórházba.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy béműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc Jó-zsef” keserűvíz használata által érhető el.

★ A nő a változás korában. Egy tapasztalt nőorvos megfigyelései és gyakorlati tanácsai. Irta: Dr. Földes Lajos nőgyógyász főorvos. A népszerű orvosi irodalom egy új és hasznos könyvvel gyarapodott dr. Földes munkájával, mert a nő életének olyan időszakát világítja meg, amely eddig elhanyagoltan, sőt, mond-hatjuk, elnagyolva volt ismertetve. Ebben a munkában a szerző mintegy rehabilitálja ez az eddig oly kevéssé méltányolt kort, rámu-tatván arra, hogy mennyi érték, tudás, akarat és munkakészség rejtőzik benne. A mű szer-zője, dr. Földes Lajos főorvos, több egészség-ügyi munka ismertetőjű szerzője, mindenki számára könnyen érthető és élvezetes módon mondja el évtizedes orvosi gyakorlati gazdag tapasztalatai alapján, értékes mondanivalóját. Sok hamis nézetet dönt meg és sok új megfigyelést ismertet, talán olyanokat is, ame-lyeket eddig nem akartak meglátni, részben nemtörődomségből, részben rosszakaratból. Dr. Földes nemcsak ennek a kornak orvosi, azaz tudományos oldalát mutatja be nekünk, (alku-soknak is érthető módon), hanem a mult és jelen nagy nőinek példájával dokumentálja, igazát, rámutatván arra, hogy a változás kora nagyon sok új értéket termel ki, különösen azokból a nők közül, akik eddig házi munkájuk-tól és gyermekeik nevelésétől alig tudták bele-ső tartalmukat kifejtetni. Különösen nagy érté-ke ennek a könyvnek, hogy lelki megnyugvást és önbizalmat önt azokba a nőkbe, akik a köz-felfogástól befolyásoltatva, talán akaratlanul is behódoltak annak a hamis felfogásnak, hogy a nő a változás korában már újat és hasznosat nem produkálhat, pedig gyakran éppen az el-lenkezőjét látjuk. Igen nagy értéke a műnek, hogy a nagytudású nőorvos szerző értékes or-vosi tanácsainak követésével, a változás kora-val járó különböző testi panaszok a legbizto-sabban elkerülhetők és megszüntethetők. A mű Novák Rudolf és Tsa., Budapest, VIII. Ba-róss-utca 21., ismert könyvkiadóvállalatának kiadásában, gazdagon illusztrálva, a töle meg-szokott izléses és szép kiállításban jelent meg. Ára csak 78 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Brassó, Kapu-utca 56-58., az udvarban.

Ingyen KAP SZERENCSE-TALISMAINT, ha megrendeli Ho-rozkopját, melyben utasításait kap minden ügyére: üzlet, per, szerelem, válás. Küldje születési dátumát, mellékelfén 23 lej bé-lyeget postaköltségre. „GrafoLog”, Cluj, Piața Unirii 12 II. em. ajtó 27.

**Zilah kulturális és jó-
tékonysági élete**
két asszony áldozatkész munkája
nyomán

Kitört a sztrájk a brassói Schiel-gyárban

Kedden reggel az öntőmunkások nem vették fel a munkát
Az esztergályosok is béremelést kérnek

Brassó, január 24.
Megemlékeztünk arról, hogy a brassói Schiel gépgyár öntőmunkásai a munkafelügyelőségen keresztül, mozgalmat indítottak jobb fizetési feltételekért és egészségesebb munkaviszonyokért.
A munkaadók és munkások között megindult és a munkafelügyelőség által közvetített békéltető tárgyalások — a mint megírtuk — nem jártak eredményre.
A munkafelügyelőség jegyzőkönyvet vett fel az esetről és a maga részéről szabad folyást engedett a következményeknek.
A Schiel gyár öntőmunkásai hétfőn este a Munkásotthonban gyűlést tartottak és itt kimondták a sztrájkot.
Kedden reggel az öntőmunkások már nem vették fel a munkát.
Az öntőmunkások kijelentették, hogy a sztrájkot addig folytatják, amíg min-

den követeléseiket nem teljesítik.

Az öntőmunkások főbb követeléseit közzétette a legtöbbjük az anyag vagy a formák silánysága miatt elrontott öntvények után a munkásokra kivetett büntetések eltörlése, a túlórák teljes kifizetése szerepel.

Az öntőmunkások sztrájkba lépése után a Schiel-gyár esztergályosmunkásainak megbízottai is megjelentek a munkafelügyelőségen és ott fizetésemelési követeléseket jelentettek be. A munkafelügyelőség a legrövidebb időn belül ebben az ügyben is megkezdte az egyeztető tárgyalásokat. Ha ezek a tárgyalások is eredménytelenek maradnak, akkor az esztergályosok munkások is a sztrájk jogával élnek.

Ebben az esetben az öntőmunkások és esztergályosok sztrájkja után a Schiel-gyár többi 250 munkása is abba hagyja a munkát.

Az egyiknek sikerül, a másiknak nem

Tanulságos tragikomédia a marosvásárhelyi városházán

Szines epizódok egy város közigazgatási életéből

Marosvásárhely, január 24.

A marosvásárhelyi időközi bizottságok körüli harcokról és azoknak tanulságos körülményeiről már többször beszámolt a sorok írója. A helyzetjelentés egyelőre a következő: Marosvásárhelyen a második számú puccsista időközi bizottság győzött, amelyet már törvényesen annak rendje és módja szerint be is iktattak.

A munka megkezdődött, a bizottság új elnöke dr. Crefu Miklós volt tanítóképezdei igazgató és a bizottság többi tagjai átvették hivatalaikat.

Igy leírva, egyszerűen hangzik a jelentés. Ami azonban az utolsó néhány nap alatt az „interimárharcokban” Marosvásárhelyen lezajlott és ami a régi bizottság elmozdítását és az új bizottság beiktatását megelőzte, az tragikomikus színezeténél fogva megérdemli a nagy nyilvánosságot. Ime néhány színes epizód belőle:

A „LECSUSZOTT” KÜLDÖTTSEGJÁRAS

Az elmúlt hét péntekjén az első időközi bizottság elnöke, Nae Jonescu képviselő, aki Bukarestben összes fullajtárjával együtt a protekció nagygúnyit vonultatta fel a bizottság első összetétele érdekében, azt telefonálta Bukarestből híveinek, hogy a belügyminisztérium az első számú bizottságot erősítette meg újból állásában.

Később ő maga is megérkezett ugyanazzal a hírrel és megerősítéssel és így a marosvásárhelyi kereskedők és iparosok, akik régóta sérelmezik a marosvásárhelyi városi terhek, viz- és villanydíjak aránytalan terheit, elhatározták, hogy küldöttséggel fordulnak a most már végérvényesen megerősített időközi bizottsághoz.

Nae Jonescu elnök és dr. Bernády György az időközi bizottság magyar al-elnöke közölték a kereskedőkkel és iparosokkal, hogy a küldöttséget szombaton délután 12 órakor fogadják.

Közben azonban egy kis változás történt....

Pénteken éjszaka megérkezett a második számú időközi bizottság is Bukarestből és egyidejűleg befutott a belügyminisztérium távirati rendelkezése is, amely az első bizottságot feloszlatta, a másikat nevezte ki és annak eskütelét szombaton déli 12 órára tűzte ki.

A marosvásárhelyi kereskedők és iparosok „deputációja” a városházán értesült csak a változásról és amikor a küldöttség vezetői ezek után vissza akartak vonulni, Nae Jonescu elnök és Bernády György dr. ragaszkodtak ahhoz, hogy a küldöttséget fogadják és velük elbeszélgessenek.

Ezzel aztán egy olyan páratlan tragikomikus helyzet állott elő, amely visszafogánál fogva méltóan jellemzi a Maros-

vásárhely élére állított közigazgatási viszonyokat.

Addig amíg ugyanis a kereskedők és iparosok küldöttsége, élükön dr. E-télyi Emillel, a marosvásárhelyi Kereskedő Társulat alelnökével és dr. Mark Miklós ügyvéddel, a kereskedők ügyészével, a magas városi terhek, viz- és villanydíjak körüli sérelmeiket panaszolták el a felfüggesztett bizottság vezetésének, addig a polgármesteri iroda másik termében, teljes „ornátusban”, fekete ruhákban és az összes kitüntetésekkel, már a második bizottság várakozott az eskütelére.

EGY HÁZASPÁR, AMELY NEM TUD MEGESKÜDNI...

Tomcsa Sándor kollégám, vagy valamilyen kitűnő bohózatíró tollára való az a

Reuma, spanyolnátha, neuralgia ellen kipróbálta már ezt a francia készítményt?

Próbálja meg — csodákat művel!

Rhodinet — az „Usines du Rhône” készítményét — minden háztartásban meg kellene találni, hogy legyőzze a betegségeket, amelyek az időjárás változásával járványosakká válnak: torokfájást, spanyolnáthát, reumatikus fájdalmakat, neuralgiát, migrént. A Rhodine hatásának biztonságáról és gyorsaságáról azonnal meggyőződik, ha egy tablettát egy pohár vízbe dob és megfigyeli, mily gyorsan olvad fel.

Teljesen nyugodtan szedhet egy adagot, mert Rhodine iztelen és abban különbözik a többi szertől, hogy nem izgatja a gyomrot, sem a szívet és nem fárasztja a veséket.

RHODINE

Rhodine kapható az ország összes gyógyszerlátaiban és drogériáiban

Egy 20 tablettát tartalmazó alumínium tabus ára Lej 26.—
Egy 4 tablettát tartalmazó alumínium tabus ára Lej 8.50

Tizezer ember kísérté utolsó útjára dr. Dragos Teofil

Nagybánya, január 24.

Jelentettük, hogy Dragos Teofil parlamenti képviselő, a liberális párt szatmármegyei tagozatának elnöke hatvan éves korában váratlanul meghalt. Egész Északromániát gyászborította Dragos Teofil halála, akiben a magyarság is igen értékes, lelkes barátját veszítette el.
Vasárnap délután temették el Nagybanán dr. Dragos Teofil. Tizezer főnyi tömeg kísérté utolsó útjára a pártvezért, akit a kormány nevében Lepadatu miniszter búcsúztatott. A Bratianu-család nevében Florian Joan képviselő búcsúzott el a halottól. Sok gyászbeszéd hangzott még el és késő este volt, amikor dr. Dragos Teofil a hidegkúti családi sírboltban örök nyugalomra helyezték.

Letartóztatták az oklándi adóellenőrt

Székelyudvarhely, január 24.

Régóta suttognak Udvarhelymegye oklándi járásában, hogy az adóztatások körül nem minden megy rendjén. Hogy némely adózó tulokat fizet, némely meg meglepő keveset. És hogy az ellenőr úgy él, mint egy kiskirály. Most aztán az ügyészség letartóztatta Oprea Aurél oklándi ellenőrt, aki a székelyudvarhelyi ügyészségen várja a vizsgálat befejezését. Hogy mekkora összegről lehet szó, a vizsgálat dolga lesz kideríteni.

Semmisítsük meg a fájdalmakat

Az artritikus fájdalomra van itélve. El kell véslnie a borbajt (akné, liszély, herpesz, psoriasis, sikkaszt, eritem), az ízületi fájdalmakat (köszvény, reuma) valamint az érelmeszesedést, amelyből származó főfájások bomlasztó hatásuk. A lábakat gyötéri a gőrcsér, a flébit, a tályog, ronsolva egész szervezetét.
A sokoldalú haj gyógyítását eredeti forrásában, a vér betegségeiben kell keresnünk. Ez okozza a beteg minden fájdalmát, nyomorúságát.
A legteljesebb vérmegújító szer a RICHELET VÉRFELEFRISZÍTÓ (DEPURATIF RICHELET), amely az artritikus igazán legtermészetesebb gyógymódja. Az orvos kar fenntartás nélkül a egyhanguan ajánlja és tekint a RICHELET VÉRFELEFRISZÍTÓT (DEPURATIF RICHELET) mint a terápótika legdrágább kincsét, melyet a mai napig felfedezhettek.

Minden ügyhez ismerősi könyvecskét mellékelünk. Kapható gyógyszerlátaiban és drogériákban. Laboratórius L. RICHELET din Sedan, 6, Rue Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN Bukarest, 4, Strada Pitar Moș.

A vármegyei prefektus két tűz között

A bizottság beiktatása alkalmával lezajlott ünnepségen kétségtelenül Marosmegye prefektusa, Porubsky Ferenc ügyvéd érezhette magát a legkényelmetlenebbül.

A két bizottság, amely a marosvásárhelyi városházán egymással ellenségesen farkasszemet váltott, egyaránt a liberális párt városi és megyei szervezetébe tartozik.

Nae Jonescu, az elcsapott bizottsági elnök, aki jelenleg képviselő is, Duca egyik legbensőbb párthíve volt, míg az új bizottság kinevezését Bogdan Duica kolozsvári egyetemi tanár és marosvásárhelyi képviselő és Russu görög katolikus esperes, a párt megyei szervezetének elnöke szorgalmazta ki.

A felfüggesztett elnök búcsújában a pártfegyelem megsértéséről beszélt izgatott hangon és tiltakozni kíván a kormánytól a váratlan és igazságtalan intéz-

kedés ellen, Bernády György dr. a helyettes bizottsági elnök magyar nyelven azért méltatlankodik, hogy mint egy cselédet rugták ki arról a városházáról, amelyet ő építtetett.

Ezt végig kell hallgatni a vármegyei prefektusnak, aki a beiktatást végzi, komoly és megilletődött képet kell vágni a tragédiához, amit ezek a szónokok vázolnak, viszont meg kell illetődni azon a beszéden is, amit Russu esperes vág ki és amiből az derül ki, hogy a második interimárbizottság élvezi csak a kormány és a párt bizalmát.

A marosmegyei prefektus két tűz között van...

Akárcsak a marosvásárhelyi polgár, akit azonban meg sem kérdeznek arról, hogy kivel akarja sorsát intéztetni. Majd ráér megtudni a végén...

Benczel Béla

Ujabb roham készül a székelyföldi felekezeti iskolák ellen?

Chircă Péter tanfelügyelőt, a névelmezések irányítóját kerületi felügyelőnek nevezték ki

Csikszereda, január 24.

Értesülésünk szerint Chircă Péter csikszeredai tanfelügyelőt a közoktatás terén kifejtett érdemeiért (lásd névelmezés és ehhez hasonló jók) Csik- és Háromszék megyék területére kerületi felügyelőnek nevezték ki.

Helyébe csikszeredai székhellyel három altanfelügyelő kerül. Kettő az állami iskolák ügyeit fogja intézni, míg a harmadik a magyarnyelvű felekezeti iskolák ellenőrzésével foglalkozik.

Ez utóbbi helyre komoly forrásból szerzett információink szerint, Bághy János gyergvóditrói állami iskolai igaz-

gató kerül. Így aztán ténylegesen is valóra válik az a hírlapi jóslás, hogy Bághy János az állami iskolák körül kifejtett érdemeiért előbb-utóbb tanfelügyelőt csinálnak.

Ezt az átszervezést az tette szükségesé, hogy a bukaresti közoktatásügyi kormányzat sehoggy sincs megelőzve a román nyelvű állami iskolák elért eredményeivel. Uglátszik, nem halad elég gyors tempóban a tervbevetett románosítás és az újabb átszervezés révén még erősebb rohamot akarnak vezényelni az amúgy is gyenge anyagi alapokon álló felekezeti magyar iskolák ellen.

K Ö Z G A Z D A S Á G

Tizenöt százalékkal nőtt a cukoripar gyártás

Bukarest, január 24.

Lapjelentések szerint Románia cukoripar gyártása hónapról-hónapra növekedőben van. Ezt a megnövekedett cukoripar gyártást azzal indokolják, hogy a cukor ára jelentősen esett. Mint ismeretes, nem is olyan régen, még 40 lej körül mozgott a cukor ára és ez az ár, amikor a cukorszindikátus feloszlott és a cukorkartell megszűnt, fokozatosan 50 százalékkal leszállt.

Az árcsökkenést az egymással versenyre kelt cukoripar gyártók konkurrenciája idézte elő és ennek a versenynek hatása, hogy ma már a fejadagra átszámitott cukorkvóta 10-15 százalékkal megnövekedett. Ez a növekedés a cukor termelésben évenként mintegy 8-10.000 vagon cukrot jelent.

A krízis — kicsiben

Érmihályfalva, január 24.

Az érmihályfalvai híres állatvásárok eredményeiről most számol be a statisztika. Ezek a vásárok hajdanában nagyon híresek voltak és Csehország romániai szarvasmarha- és sertés-importjának legnagyobb részét erről a környékről szerezte be.

A statisztika tanúsága szerint a „híres” érmihályfalvai kivitelről már beszélni sem lehet. Az érmihályfalvai járásból 1933-ban már mindössze 1553 sertést exportáltak. Ebből a mennyiségből is már csak 111 darab ment Prágába, a többi Bécsbe vitték. 1932-ben a kioxportált mennyiség még a 3000 darabot is túlszárnyalta, tehát a sertésexport esése egyelőre esztendő alatt több mint 50 százalékos volt.

Ennek a csökkenésnek nemcsak az az oka, hogy Csehország nem vesz már Romániából számottevő mennyiségű sertést, hanem inkább az, hogy az Olaszország felé irányuló sertésexportot teljesen megbénította a magyar konkurrenca. Magyarországon a sertésexportőrök prémiumot kapnak és így előáll az a helyzet, hogy a magyar sertés az olasz piacokon a romániai sertéssel versenyezni tud.

A szarvasmarhaexport ma Érmihályfalva kiinduló állomással már egyenesen megdöbbentő képet mutat. Mindössze 76 darab ment a tavalyi Bécsbe, míg tavalyelőtt — akkor is rossz volt a konjunktúra — Bécsbe Érmihályfalva 600 darabot exportált.

Óbor már egyáltalán nincs a piacon

Arad, január 24.

A borpiacon a múlt héten tapasztalt szilárdulás nem szűnt meg, sőt tovább fokozódott. A termelők az eladástól még mindig tartózkodnak, a magasabb árak reményében. A kereskedelem kezén nagyobb borkészletek alig találhatók és így állandóan kénytelen vásárolni, annak ellenére, hogy a jelenlegi árak az exportot erősen megnehezítik, sőt egyes viszonylatokban majdnem lehetetlenné teszik.

A feljavított uradalmi borokat vásárolják. Különösen nagy a kereslet a színes áru iránt, amelyből készlet kevés van.

Az óborokkal szemben az érdeklődés megcsappant, ami főleg a készletek ugyancsak teljes hiányának a következménye. Ezidőszakra néhány nagykereskedőnél van még 1-2000 hl. óbor.

TERMÉNYÁRAK

(Bécs) Bécsben élénk látogatottság mellett a terménytőzsde irányzata javult Buzában az elhelyezési lehetőségek lényegesen jobbak, mint az elmúlt héten voltak és különösen a magyar búzát keresik a malmok. A belföldi búza ára változatlan maradt, a prima minőségű áru azonban drágult. A rozspiacon különösebb változás nem volt, az irányzat tartott. A tengeri irányzata hirtelen elgyengült és a még néhány nappal előtti magas ponton levő árak a megnövekedett kínálat következtében erősen esőkentek. Az árpaforgalom rendkívül szűk keretek között mozgott, egyelőre csak román áru van a piacon.

A francia-orosz szerződés folytán lecsökken a francia petroleum-exportunk

Fában és főzelékben is kiszorította a francia piacról Romániát a Szovjet

Bukarest, január 24

Rövid távirati jelentések alapján megírtuk, hogy Franciaország provizorikus jellegű kereskedelmi szerződést kötött a Szovjettel, amely tulajdonképpen az 1932 augusztusában nyelbeült „modus vivendi” helyettesíti. Ennek az ideiglenes kereskedelmi szerződésnek azonban vannak olyan pontjai is, amelyek a „modus vivendi”-ben nem szerepeltek és amelyek különösen Romániát érintik súlyosan.

A francia lapok csak most hozták nyilvánosságra ennek a megállapodásnak a részletes szövegét. Ebből kitűnik, hogy a Szovjet kötelezte magát arra, hogy legkevesebb 250 millió francia frank értékben különböző árut és főleg vasipari cikket vásárol Franciaországtól. Ezt a mennyiséget a Szovjetnek a szerződés életbeléptetésétől számított 12 hónap leforgása alatt kell kiszállítani.

Ezeknek a vásárlásoknak ellenértékét a Szovjet a Franciaországba szállítandó hasonló értékű petroleum hivatott garantálni. A petroleumbevétel a Petrofina nevű világcég bonyolítja le.

Románia itt, ennél a pontnál szenved kárt, mert ezzel a nagyszámú petroleum vásárlással a román petroleum egyrésze

a verseny törvényénél fogva kiszorul a francia piacról. Azért hangsúlyozzuk, hogy csak a versenyenél fogva, mert a petroleumbevétel nincs kontingentálva, de Franciaország viszont köteles a Szovjet által leszállított petroleum kvantumot átvenni, különben nem kapja meg a kiszállított áruk ellenértékét.

A szerződésnek a petroleumra vonatkozó részét Románia még kibírja. A petroleumkivitelünk ugyanis oly intenzív, hogyha nem Franciaországban, akkor a többi államokban és különösen Angliában módunkban lesz petroleum-fölöslegeinket értékesíteni.

Sokkal végzetesebb azonban a francia-orosz egyezménynek a mezőgazdasági termékekre és fémekre vonatkozó intézkedése. A szerződés ugyanis Szovjetországban biztosítja Franciaország szén szükségletének 0,65, rozsszükségletének 2, kaolinszükségletének 11, faszükségletének 13 és szárított hüvelyesek szükségletének 50 százalékát. A két utolsó tétel súlyosan érinti Romániát. A Szovjet ugyanis a megállapodás értelmében 150 ezer tonna fát szállíthat Franciaországba. Hasonló a helyzet a szárított zöldségtermékekkel is. Ezeket a mezőgazdasági cikkeket eddig

nem kontingentálta Franciaország, ennélfogva azokat szabadon importálhattuk.

Az új megállapodás folytán Románia évi szárított zöldségbevétele 50 ezer tonnáról 700 tonnára fog visszaesni.

A fémbevitelünk is csökkenni fog. Mert míg a legutóbbi évek kontingens elosztásában Románia 19.859 plusz 232 tonna különböző fémű importálhatott Franciaországba, a Szovjetnek a kontingense mindössze csak 8900 tonna volt. Most azonban fordult a helyzet és a Szovjetnek biztosított kontingens egyszerre évi 150 ezer tonnára emelkedett, ami azt jelenti, hogy Románia az idén még negyedik sem fogja exportálni Franciaországba annak a mennyiségnek, amelyet az elmúlt években az amúgy is lecsökkenett kontingens mellett eladhatott.

A román kormányok többször intervencióztak a francia kormányoknál az eddig megállapított fémbeviteli kontingensek emelése érdekében. Az intervenciók azonban eredménytelenek maradtak és így a romániai faipar örökös elégedetlenségben élt Franciaország mostoha elbánása miatt.

Most pedig még azt is elvesztettük, a melynek emeléseért annyit harcoltunk.

Jelentős devizákkal számol a Nemzeti Bank

Javul a francia, olasz, lengyel és osztrák exportforgalom

Bukarest, január 23.

A kereskedelemügyi minisztérium most állítja össze Romániának a külföldi államokkal való exportforgalmának statisztikáját. E statisztika nyomán a kormány meg akarja állapítani, hogy melyek azok az államok, amelyekkel szemben retorziókkal kell fellépni, mert azok a román nyereségeket és agrárcikkeit elhanyagolják és melyek azok az államok, amelyek különleges kedvezményekre tartanak számot, mert azok a romániai gazdasági összeköttetést intenzívebben felkarolták.

A felállítás még nincsen készen, de az első vázlatból is meg lehet állapítani, hogy Románia exportlehetőségei Franciaországgal, Lengyelországgal, Olaszországgal és Ausztriával szemben javultak, mert ezek az államok a román áru kontingensét jelentékenyen felemelték.

Ezzel a statisztikával kapcsolatban a kormánynak az a reménye, hogy a kereskedelmi mérlegünk az idén nagyobb aktivitást mutat majd fel és ezzel kapcsolatban arra is számíthat, hogy rövid időn belül a Nemzeti Bankhoz nagyobb devizamennyiségek folynak be.

A textilgyárak 300 millió lejes követelésükért kincstári bónokat kérnek

Bónokat a kormány csak április elseje után adhat

Bukarest, január 24

A liberális kormány, uralomra jutása után — mint ismeretes — minisztertanácsai jegyzőkönyvben kimondta, hogy az állam belföldi adósságait rendezi.

A belföldi textilgyárak például ugyan csak minisztertanács által megállapított rátákban kapták meg az állami szállításokért járó követeléseiket. A liberális kormány ezeket a havi törlesztési részleteket emelte, a határozatot azonban, megfelelő anyagiak híján, egyelőre nem lehetett keresztülvinni.

Ennek tulajdonítható, hogy a belföldi textilgyárak akciót indítottak követeléseik gyors likvidálására. Tegnap délelőtti négytagú bizottság jelent meg Slavescu pénzügyminiszternél. A bizottság tagjai: Nicolau dr., a brassói, Tolnay dr. temesvári, Andrei igazgató a bacăui isvoreanu textilgyár és Keiffer a szebeni és szebenkörnyéki gyárak megbízottai voltak.

A küldöttség tagjai kérték, hogy a kormány kövessen el minden lehetőt a textilgyárak évekre visszamenő állami követeléseik kiegyenlítésére. Ezeknek a

gyáraknak az állam az 1932 évi szállítások után 100 millió lejjel, az elmúlt évi szállításokból kifolyólag 200 millióval vagyis összesen háromszázmillió lejjel tartozik.

A gyárosok megbízottai azt tanácsolták a pénzügyminiszternek, hogyha más módon nem menne, úgy az állam fizesse ki őket kincstári bonokkal, amelyeket készséggel elfogadnak.

Slavescu pénzügyminiszter megígérte, hogy minden lehetőt elkövet az állami adósságok likvidálására. Kincstári bonok kibocsátásáról azonban szó sem lehet, mert az állami könyvvitelről szóló törvény kategórikusan kimondja, hogy kincstári bonokat csak a költségvetési év első 8 hónapjában bocsáthat ki a kormány. Ennek tulajdonítható, hogy az elmúlt év novemberétől kincstári bonok nem hozott forgalomba a kormány. A textilgyárak tehát addig, amíg az új költségvetés életbe nem lépett, az eddigi havi rátákat kapják meg követelésükből és majd csak március után kerül sor a követeléseknek kincstári bonok útján való rendezésére.

A közgazdaság hírei

AMERIKA ARADON VESZ
KONYAKOT

(Arad) Egy nagy amerikai import-cég régi összeköttetését, az aradi Neumann-szeszgyárat ajánlatfőletre szolitotta fel. Az amerikai cég közli aradi összeköttetésével, hogy hajlandó nagyobb mennyiségű konyakot vásárolni, mert Amerika még békében emlékszik az aradi megyei konyak minőségére.

TENYÉSZÁLLATANYAG A BUDA-
PESTI MEZŐGAZDASÁGI
KIÁLLÍTÁSON

(Budapest) A budapesti országos mezőgazdasági kiállítás rendezőse megkezdte a kiállítás tenyészállatcsoportjába január 15-ig történt bejelentések feldolgozását és összegezését. A nagyszámú bejelentés meghaladja a múlt évi kiállítás sikere alapján fokozott várakozásokat is, az összes állatfajok csoportjában jóval több állatot jelentettek be, mint amennyit a múlt évben kiállítottak. A várható tenyészállatvásárlási forgalomra vonatkozóan ma még természetesen nem lehet jóslásokba bocsátkozni, azonban máris igen kedvező előjelnek tekinthető, hogy a kiállítani szándékozó tenyésztők a kiváló minőséghez mértén mérsékelt árakat költöttek a rendezősséggel.

FRANASOVICI LEMONDOTT A BAN-
CARABAN VISELT IGAZGATÓSÁGI
TAGSÁGI ÁLLÁSÁRÓL

(Bukarest) Franasovici Richard, aki a Bancara igazgatósági tagja volt, azzal az indoklással, hogy kormány tagja és így a banknál viselt igazgatósági állása összeférhetetlen, állásáról lemondott. A helyét a Bancara Madgearu Virgil, a volt pénzügyminiszterrel töltötte be.

A FORGALMIADÓ-REGISZTEREKET
NEM KELL LEBÉLYEGEZTETNI

(Bukarest) A pénzügyminisztérium 1933 december 21-én kelt 308744 számú rendeletével kimondta, hogy a forgalmiadó regisztereit január hónap folyamán nem kell lebélyegeztetni. Tekintettel arra, hogy tavaly óta a költségvetési év nem január, hanem április elsejével kezdődik, a forgalmiadó-regisztereket is április elsejével kell majd ujjonnan kezdeni.

A megbízhatatlan Heimwehr

A stájerországi Heimwehr-parancsnok a nácikhoz pártolt

Tüntető nemzetiszocialisták kísérelték meg kiszabadítani a letartóztatott új nácivezért

Bécs, január 24

Az osztrák kormány minden igyekeztével sem tudja megfékezni azt a titkos aknamunkát, amelyet a nemzetiszocialisták folytatnak céljaik érdekében. Ez a munka annál nehezebben megy, mert a kormány erősségének és támaszának hirdetett Heimwehr kebelében napról-napra árulási botrányok pattannak ki.

Hétfőn például a rendőrség a legnagyobb titokban letartóztatta Kammerhoffert, a stájerországi Heimwehrparancsnokot, akiről kiderült, hogy nyíltan átpártolt a horogkeresztesekhez és a kezére bízott Heimwehr-tagokat is át akarta vinni a rohamosztásokhoz.

Kammerhoffert letartóztatása után Grázba szállították, de amikor odaért vele, a gráci nácik már tudták a dologról és hatalmas tüntetést rendeztek az őrizetbe vett Heimwehr-parancsnok mellett.

A tüntetők megtámadták a rendőröket és mindent megtettek, hogy a foglyot kiszabadítsák. Az elkeseredett utcai harcban több rendőr és tüntető kapott sebet. Végül is a megerősített karhatalom győzött és a foglyokat beszállította a gráci rendőrségre.

Kammerhoffert a kormány utasítására a wöllersdorfi koncentrációs táborban helyezik el. A verekedő nácik ellen pedig megindult az eljárás.

Megszökött két leprabeteg a tichilesti táborból

Az egyik szökevényt elfogták a bukaresti személyvonaton, a másik azonban másodszor is kimenekült a vonatot körülvéző csendőrök gyűrűjéből

Bukarest, január 24

A tulceamegyei Tichilesti község határában fekszik a romániai leprások gyűjtőtábor. A napokban a betegek között elégedetlenség tört ki; jobb táplálékot, rendesebb ruhát követeltek. Kívánságuk volt még az is, hogy dr. Stavilla, a tábor főorvosa lakják közöttük a táborban és ne a 7 kilométer távolságban fekvő községben.

A zavargások során két beteg megszökött a táborból. Trican Matei cetateai és Atanovskij Gábor prahovamegyei leprások Bukarestbe akartak jutni, hogy ott panaszt emeljenek az egészségügyi és munkaügyi minisztériumoknál a rossz ellátás miatt.

A táborban azonban idejekorán felfedezték szökésüket és az alarmozott csendőrség üldözöbe vette a szökevényeket. Meg is találták őket tegnap délután a bukaresti személyvonat harmadik osztályában utazó falusiak között.

Amikor a falusiak megtudták, hogy leprások vannak közöttük, irtózatossá váltak. A csendőrség körülvette a vagon de a hirtelen támadt zűrzavarban az egyik belpoklos újra elmenekült. Atanovskit a csendőrség őrizetbe vette; valómásában azt állította, hogy ő csak a falujába szeretett volna eljutni, hogy családját meglátogassa.

A megszökött leprás után a csendőrség erőlyesen nyomoz.

Még mindig a Stavisky-botrány

Véres tüntetést rendeztek a királypártiak Párisban

Ujabb 200 milliós család és ádáz pof-párbaj a törvényszéki palotában

Páris, január 24

A Stavisky-botrány okozta felzúdulás hullámai még nem ülték el és egyelőre beláthatatlan, hogy a francia közvélemény mikor tud napirendre térni az irtózatossá váló szélhámoság felett. Az ellenzék is igyekszik ütni a vasat, amíg meleg és még korántsem biztos, hogy a Chaumemps kormány kiállja az újabb viharokat.

Hétfőn este megismétlődött a multkori tüntetés a képviselőház előtt. A jobboldali pártok híveiből, nagyobb részt főiskolásokból, akik a multkorai felvonuláshoz is a vezetés szerepét játszották, továbbá királypártiakból, mintegy ezer ember gyűlekezett össze a késő esti órákban és fenyegetőleg lépett fel a parlamentet védő rendőri karhatalommal szemben. A tüntetők kitépték a környéki park vaskorlátjait, szétszedték a padokat, kiszakították kisebb fákat is és így felfegyverkezve szálltak szembe a rendőrséggel. A közelharc felőrántást, miközben egy tüntető, mint a rendőrök részéről számos könnyebb és súlyosabb sebesülés történt. Végül a karhatalomnak sikerült szétzavarnia a tüntetőket. Kétszáz embert előállítottak a rendőrségnek.

A tüntetők egyrésze a villamosvezetékbe vette gondjába és alaposan megromgálta azokat úgy hogy az egész városrész jóideig teljes sötétségbe borult. Ugyanakkor kommunista munkások tömege a városháza elé vonult fel tüntetni. Azonban itt is nagyszámú rendőrig várta a tüntetőket és erőlyes felépéssel itt is elfojtották a demonstrációt. A tüntetések és utcai csaták mellett

nem maradt el tegnap a Stavisky-botrány ugylátszik állandósult kísérőzenéje, a pofonok csattogása sem. Ezuttal, nyilván a változatosság kedvéért, nem a képviselőházban, hanem a törvényszéki palota folyosóján verekedtek.

A folyosón szembetalálkozott Hesse, képviselő és ügyvéd, egyben volt miniszter, a kormánypárt tagja és Hermite, az ellenzék pártban szereplő ügyvéd. Hesse ellen tudvalevőleg gyanúsítások hangzottak el, hogy szintén része volna a Stavisky-botrányban. Amint Hermite megpillantotta Hessét, dühösen rákiáltott hogy hagyja el azonnal az igazságszolgáltatás palotáját, mert ilyen embernek nincs joga itt lenni.

Hesse nekinyitott pofonokkal és ütlegetekkel válaszolt.

Ádáz verekezés vette kezdetét, az egész épület összezúdult körülöttük s a bírák és ügyvédek alig tudták szétválasztani őket. Az ügynek valószínűleg lovagias folytatása lesz.

Ujabb 200 milliós család

A Stavisky-botrány óta több hasonló, bár kisebb összegű bank- és kötvénycsalás pattant ki. Valószínű, hogy az érdekeltek a Stavisky-üggyől megriadva most alaposabban ellenőrzik üzleti összeköttetéseiket s így sorjában lehull a jepek az összes kétes üzelmekről.

A legújabb pénzügyi botrány George Alexandr párisi bankár körül kavarog. Bankárrol most kiderült, hogy nemrégiben még szerényen ócskavassal keresedett valahol a vidéken, majd felkerülte a fővárosba, bankárként és pénzügyi szaktekinéllyel nevezte ki magát és sietve bankot alapított. A nagy reklámmal

piacra dobott részvényeket kisemberek, jórészt kistisztviselők jegyezték le 50 millió frank értékben. A bank meg is nyílt, de a tulajdonos az alapítókét a betétekkel együtt elspekulálta. A napokban fedezték fel a szélhámoságot, de a bünös már akkor elmenekült s most ismeretlen helyen bujkál. A kár 200 millió frank (körülbelül egy és negyedmilliárd lej). A megtakarított pénzeszközöket elvesztett kisemberek körében óriási az elkeseredés és felháborodás.

A királypárt rendezte a tüntetést

Ujabb jelentések szerint a hétfő esti tüntetés megrendezője az Action Francaise, a királypárti és szélsőjobboldali frakció, helyesebben a köréje csoportosuló politikai blokk volt. A tüntetők, még mielőtt a képviselőházhoz összejutottak volna a rendőrökkel, bejártak több főutvonalat, Közben többször közelharcot vívtak a rendőrszolgálatkal. Néhány he-

lyen elszakították a villanydrótokat, a minek folytán egy villamoskocsi rövidzárlatot kapott és kigyulladt. A bennülők szerencsére idejekorán kiugráltak a kocsiból.

A rendőrség 300 tüntetőt állított elő, köztük Bugeaut, az Action Francaise főszervezőjét. Már kedden hajnalban azonban mindannyiukat szabadon engedték.

Az Action Francaise hívei Marseilleben és még egy-két vidéki városkában is kíséreltek hasonló tüntetéssel.

A városháza előtti tüntetésről ujabb azt jelentik, hogy ott nagyjából nem munkások gyülekeztek össze, mint az első jelentések állították, hanem köztisztviselők, akik a legutóbbi fizetésszállítások miatt szintén el vannak keseredve. Ezek is összejutottak a karhatalommal. Itt is számos sebesülés és előállítás történt.

Franciaország nem siet válaszolni a németek jegyzékére

Páris, január 24.

A népszövetségi tanács 78-ik ülészakánának bezárása után a világpolitika súlypontja egyelőre Párisba és Londonba tevődött át. A francia és angol kormány külön-külön tárgyalás alá veszi a legutóbbi német jegyzéket, amelyet a birodalmi kormány a német egyenjogúság és fegyverkezési követelések ügyében Párisba küldött.

A francia kormány tegnap minisztertanácsot tartott, amelyen Paul Boncour külügyminiszter ismertette a német jegyzéket. A jegyzéket egyelőre kiadták véleményezésre a hadügyminisztériumnak s a napokban újabb minisztertanácsot tárgyalnak róla.

Beszámolt a külügyminiszter a Saarvidék ügyében Genfben hozott határozat-

ról is, amely szerint egy semleges diplomatikából álló hármass bizottság, élén báró Aloisi olasz kiküldöttel, kidolgozza a népszavazás részletes tervezetét. A genfi határozatban tudvalevőleg kimondták azt is, hogy minden eszközzel biztosítani fogják a szavazás tisztaságát és szabadságát. Ez közvetve a saarvidéki nemzetiszocialista propaganda ellen szól és francia kivánságra került bele a genfi döntést tartalmazó jegyzőkönyvbe.

Az angol kormány ma vagy holnap tartja meg minisztertanácsát, amelyen állást foglal az új német jegyzék ügyében. Mint ismeretes, a német válaszirat udvariasságon ugyan, de határozottan leszögezte, hogy Németország nem engedheti eddigi álláspontjától és a fegyverkezés terén messzemenő engedményeket követel.

Elítélték a pascani vasgárdista zendülőket

Bukarest, január 24.

Kedden ítélezett a foksani törvényszék Cantacuzino Alexandru vasgárdista és öt társa ügyében, akik — mint emlékeztet — a mult év november 24-én eltorlaszolták magukat a pascani állomáson és revolverlövésekkel és petárdákkal ellenszegültek a karhatalomnak. Miután a vádlottak jelenleg másutt vannak letartóztatásban, a törvényszék távollétükben ítélte el őket hatóság elleni erőszak, fenyegetés és rombolás miatt egy-egy évi fogságra. A hat fővádlotton kívül 6-6 hónapi fogságra ítélte a törvényszék négy kiskorú vasgárdistát is. Az ügyész súlyosbításért felebbezett.

Tizenkét téli üdülőhely élvezi a vasuti kedvezményt

Bukarest, január 24.

A hivatalos lap kedd délutáni számában jelent meg a vasuti vezérigazgatóság ismert rendelete a téli üdülőhelyek 50 százalékos vasuti kedvezményéről, amely március elsejéig érvényes. Eszerint az odaútnak váltott jeggyel lehet visszautazni a következő állomásokra:

Aurora, Banatului (Krassómege), Brassó, Busteni, Câmpulung (Bukovina), Predeal, Râmnicul-Vâlcea, Nagyszeben, Szinaja, Alsó- és Felsőtömös, Tusnáds és Borszék-fürdők.

A FRANCIA PARLAMENTI DÖNTŐ ÜLÉSE

Hatezer főnyi rendőri készség fedezete mellett kezdődött meg kedden késő délután a francia képviselőház ülése, amelyen el kell dölnie a Stavisky-botrány által erősen megingatott Chaumemps-kormány eorsának. Amint ugyanis ismeretes, az ellenzék parlamenti vizsgálóbizottság kiküldésére tett indítványt és az efeletti szavazáson mulik, hogy a kormány meg tud-e maradni helyén.

A hétfő esti tüntetéssel kapcsolatban a rendőrség összesen 811 embert vett őrizetbe s az eddigi szokástól eltérőleg ezeket mindeddig nem bocsátották szabadon. A tüntetésnek egyébként igen ko-

moly jellege volt s a kirendelt lovasrendőrség nem bírt a tömeggel, mert a rettenetes zajban, amit a taxisoffőrök és a villamosvezetők csaptak, nem lehetett a rendőrségi parancsnokok vezényszavait hallani. Végül is csak a kirendelt tüzoltóság tudta erős vízsugarakkal szétzórni a tömeget.

A tüntetéseken okulva, a kormány törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé az egész rendőrség átszervezéséről.

FELROBBANT EGY VÁR BRAZILIÁBAN

Rio de Janeiro kikötőjében, illetőleg annak a régi vár által elfoglalt részén óriási robbanás pusztított. Eddig még ki nem derített okból felrobbant a várban felhalmozott dinamitraktár, ettől pedig a löporraktár is. A robbanás erejétől az egész vár rombadőlt. A romok alól eddig 9 holttestet húztak ki, a sebesültek száma pedig hatvanra rug.

UJABB FEGYELMI KIZARÁSOK A BUDAPESTI MÜEGYETEMRŐL

A budapesti müegyetem tanácsa fegyelmi ítéletével három hallgatót, név szerint Kunecz Ernőt, Heller Lászlót és Bodonyi Károlyt egy-egy félévre kizárta az egyetemről s így a most kezdődő szemeszterre már nem is iratkozhattak be.

HA BUTORAIT

TÖLÜNK VÁSÁROLJA. 3 ELŐNYE VAN:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izéles lesz
3. Készenpénzt nagyon olcsón és hitelesen is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY & RÉTI BUTORGYÁR R.-T., TG.-MUREŞ

FIKOK BUCUREŞTI-BRAŞOV

SPORT

Sporthirek

A Nemzeti utolsó turamérkőzésén Bordeauxban a keletfranciaországi liga válogatottjával 2:2 (0:0) arányban eldöntetlenül mérkőzött.

A hobsleigh, szán és skeletbajnokságokat január 25 és 29 között tartják meg Szinajában.

A magyar jégkorongúto csapat hétfőn mérkőzött Bukarestben a román válogatottal és azt 3:1 arányban legyőzte. Rész idő 1:0, 1:0, 1:1. Egy bukaresti sportlap, az előző, Budapest-Bukarest mérkőzés játékaival foglalkozva írja, hogy a magyarok főleg gyorsaságban múltak felül a bukarestieket és így megérdemelték a győzelmet. Mivel lassankint szokták meg az idegen pályát, a csatárok átütő ereje csak a mérkőzés vége felé vált olyan félelmetessé, hogy kivételes látványt nyújtott.

Az amerikai Miami-ban február 22-én zajlik le a Carnera-Loughran ökölvívó mérkőzés óriási érdeklődés mellett. Ugyancsak Amerikában, San Francisco-ban zajlik le, valószínűleg március 17-én a revánsmérkőzés a német Schmeling és legyőzője az amerikai Baer között.

Az angol katonai hatóságok eltöltötték a tiszteket a futballbíráskodástól azzal, hogy egy futballbíróval olyasmi történ-

hetik, ami a tisztj tekintéllyel összeférhetetlen. Ugyátszik, Angliában is meg-esik, hogy a közönség kézzelfogható eszközökkel „ítélkezik” a bíró felett.

A romániai korcsolyaszövetség határozata szerint a január 24-re Marosvásárhelyre tervezett női műversenyt és páros országos bajnokságot február 4-ére Kolozsvárra tűzték ki. Viszont a február 4-ére Csernovichba tervezett férfi korcsolyázó országos bajnokságot február 11-én Bukarestben tartják. Ugyanakkor, február 3., és 4-én Kolozsváron és február 10. és 11-én Bukarestben tartják a korcsolyabírói vizsgákat.

A Sollefteai nagysáncot a napokban avatták fel. Az idén tudvalevőleg a svédországi Sollefteában rendezik a nemzetközi Fis-versenyeket, amelyek megfelelnek a sivilágbajnokságoknak. Solleftea nem rendelkezett eddig megfelelő nagy sánccal, a svédok tehát építettek egyet. 21.000 köbméternyi földmunkára volt szükség. 8400 köbméter fát építettek a sánchoz és összesen 28717 munkanap kellett a sánc elkészítéséhez. Az egész 200 ezer svéd koronába került. A próbaversenyen négyen ugrottak rajta 60 méterre felül. A legnagyobb ugrás Eriksoné volt: 66 méter. Szakértők szerint a sánc 75 méteres ugrásra is alkalmas.

Százhuszonkilencmillió ember keré-

pározik a világon egyik legnagyobb angol sportlap megállapítása szerint. A lap azt írja, hogy hivatalos kimutatások alapján állapította meg, miszerint a világon 129 millió ember kerékpározik. A legtöbbben Franciaországban kerékpároznak. Több mint 15 millió ember. Utána jön Németország 12 és Olaszország 9 millióval. Sok a biciklista Japánban is. Alapján Ázsiában is: mintegy 45 millió. Az angol sportlap leszögezi még azt is, hogy a 129 millió emberből 56 millió sportszerűen biciklizik, míg a többi csak közlekedési alkalmatosságnak használja a kettős kereket. Ha a lap hihetetlennek feltűnő számadatait pontosak, úgy a kerékpározást lehet a világ legnépesebb és legelterjedtebb sportjának tekinteni.

A Rapid, a világhírű és nagyszerű bécsi futbalcsapat, husvéti bécsi körmezőzésére a Ripensia is bekapcsolódik a Ferencvárossal és Waccal együtt.

Április 1-én Bécsben Rapid-Ripensia, Ferencváros-WAC mérkőzések, a következő napon pedig Rapid-Ferencváros és Ripensia-WAC. Egy hétre rá a Rapid Bukarestbe jön, ahol a Ripensia és Unirea-Tricolor ellen játszik. A Ripensia rendkívül nehéz feladatot vár, mert idegen pályán, a legjobb közép-európai csapatok ellen kell tanúságot tennie a romániai labdarúgás fejlettségéről.

A magyar futballvilágban nagy háborúság dúl. A profiszevetség szombaton igazott hangulatu ülésen tárgyalta a magyar labdarúgó szövetség azon határozatát, hogy a csapatokat a világbajnoki tornára való tekintettel nem enged-

Kedvezményes árban a B. L. tiszteit olvasó!
Észere 204 Lej helyett csak 99 Lej.

Mit kell a sportolónak saját testéről tudnia?

Írta: Dr. Kellner Dániel sportorvos. — E mű 200 oldal 42 ábrával jelenik meg. — Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

ujabb külföldi turára, nehogy kifáradjanak. A profikörök viszont azt mondták, hogy a játékosoknak nincs keresetük s az újabb turák elengedhetetlenek. Többórás vita után határozatot szavaztak meg, amely szerint a mai gazdasági viszonyok mellett lehetetlennek találják a magyar labdarúgószövetség gazdasági politikáját továbbá leszögezik, hogy a világbajnokság előkészítését nem látják jó kezekben. Kéri a szövetséget, hogy külön világbajnoki előkészítő bizottságot állítson fel s abban juttasson meg felelő helyet a profiszevetségnek is. Kötelező orvosi vizsgálatot rendszeresít a magyar szevetség a futóversenyek előtt. Erre az előző versenyek tapasztalatai késztették a szövetséget. Megesett ugyanis, hogy több versenyző a célbaérés után rosszul lett. Ez akarja a szövetség az orvosi vizsgálatot meg-előzni.

Az angol bajnokságnak nagy szenzációja van: a vezető Arsenal 2:1 arányban kikapott a Manchester Citytől. Az Arsenal még így is vezet két ponttal Derby County és Huddersfield előtt.

Szerkesztői üzenetek

Valaki elment — stb. A versek témája egyrészt jobb verselést másrészt modernebb felfogást követelnek. Tulságosan egocentrikus egyéniség lehet Ön és saját fájdalmát egyáltalán nem itatja át a világ nagy eszméinek és azok sikertelenségeinek vajdása.

M. Fischer, Nagyszeben. Amíg választ nem kapunk szakértőnkől, az Ön kérdésére, sajnos, nem tudunk válasszal sem szolgálni.

T. A., Tusnád. Születési anyakönyvi kivonattal, személyazonossági igazolvánnyal, állampolgársági hiteles másolatával és a hadiárvaságot bizonyító előjárásági okmánnyal felszerelt kérvényét adja be az illetékes hadkiegészítő parancsnoksághoz. (Cercul de Recrutare, Csikszerebia.)

062523. sz. előfizető. Doktori diplomát levelezés útján szerezni nem lehet. Szükséges, hogy az egyetemnek, műegyetemnek előirásait előadásait a megfelelő felvevőket át iehallgassa, mint rendes egyetemi hallgató. Az abszolutórium megszerzése után a doktori diplomát külön írásbeli és szóbeli vizsgálatok alapján szerzik meg. Legfeljebb arról lehet szó, hogy létezhetnek tanfolyamok, amelyek levelezés útján is előkészítik az embert. Ilyennek címe azonban nem áll rendelkezésünkre.

L. J., Nagyszeben. Kérdéseire a következőkben válaszolhatunk: 1. A boldog nyertes nevét nem tudjuk. 2. Tessék nyereségyjegyzékért egyenesen a Fundația Carol-hoz (Bukarest, Calea Victoriei) fordulni. 3. Elévülési idejüket nem ismerjük. — Az apróhirdetés egyszeri közlési díja 60 lej, tehát háromszori közlése 180 lejbe kerül. Negyedszerre ingyen közlik. Ha fel akarja adni, tessék a szöveget és a pénzt egyenesen a kiadóhivatalba beküldeni.

Vasas 6 elemi. A két beküldött kéziratra bizonyára már hetekkel ezelőtt válaszoltunk. Olyan régi a dolog, hogy már nem is emlékszünk rá. Ha súlyt helyez bírálatunkra, tessék a két kéziratot megismételni.

— VÉRES RABLÓGYILKOSSÁG EGY BUKARESTI ÖRÖMTANYÁN. Bukarest hírhedt külvárosi negyedében, amely a Calea Dudestin álló Cruce de Piatra körül terül el, az egyik örömtanyán borzalmas rablógyilkosság történt, amelynek áldozata egy Páll Juliska nevű csikmegyei zékely leány. Páll Juliska azzal a szándékkal került a fővárosba, hogy elszegényedett szüleinek lesz segítségére. Előbb előkelő uricsaládoknál szolgált, de aztán elvesztve maga alól a talajt, a fővárosi élet hullámverésében egyre lejjebb zuhlott és végül az egyik hírhedt örömtanyára került. Feltűnő szépsége folytán sokat keresett szomorú iparában s hogy pénze volt, valahogy kiszimatolta a bukaresti világ egyik félelmetes banditája, aki konyhakéssel szívenszurta a szerencsétlen leányt és a pénzt, amit az szegény szüleinek akart hazaküldeni, elrabolta. — Ennek a borzalmas drámának részleteit és előzményeit írta meg Finta Zoltán és Huszár Emil a „Kökereszt” című regényben, amely néhány napon belül jut el lapunk előfizetőihez és kedves olvasóihoz.

Felelős-szerkesztő: Kocsis Béla

mint az Ajándékregénytár legközelebbi kötete. Ez a regény mélyen bevilágít a Székelyföld nagy nyomorába, a fővárosba eljutott székelyek nagy reményekkel induló, de a társadalmi és gazdasági számkivettség szemétdombján befejeződő életébe. Mindenkinek el kell olvasnia ezt a sodróerejű regényt, aki az élet egyik eddig ismeretlen területét látni akarja.

Primăria Municipiului Braşov

No. 895—1934

Serv. Economic.

HIRDETMEŢY

Tekintettel arra, hogy a Brassó törvényhatósági város 1933—34 költségvetési éve f. évi március hó 31-én záródik be, a város összes szállítói felhívtnak, miszerint számláikat legkésőbb 1934. március hó 1-ig leszámolás végett nyújtsák be.

Ezen időpont elmulasztása esetén, semmiféle számla utalványozásra nem vehető tekintetbe.

Brassó, 1934. január 17.

Primar delegat: Secretar General:
Dr. Szele mp. Dr. Popovici mp.

Furnirönköket:

Diót, vadcsereznyet, topolya, jávor, hárs, körist és tölgyet vásárol állandóan.

L. FISCHMANN ARAD,
Iosif Vulcan 15

RAPID-AUTOBUSZ

Szélszeg — Szilágycseh — Zilah

között közlekedik kényelmes, fűtött új kocsikkal.

Ind	Szélszegről	6.30
"	Sütlemedről	6.40
"	Szilágycsehből	7.45
Erk	Zilahra	8.45
Ind	Zilahról	13.35
"	Szilágycsehből	15.30
"	Sütlemedről	16.10
Erk	Szélszegre	16.20

Kiadó Borszék-fürdőn,

1934 nyári évadra a

Speranța-szálloda, bár és étterem,

teljes konyhatelszereléssel. Jég díjmentesen

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt:

Administrația Baile Borsec.

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpeldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Keressék megvételre 40 HP. motort, 21-es hengereket, gabonatöszítőt, 2 pár követ, cillinderszítakat, felvonókat. Cim Manea Bucur, Focșani, Str. Insuratie No. 14. 1257

Rádió, Radione gyártmányú 6 lámpás hálózati kapcsolású, nagyon jó állapotban levő készülék jutányosan eladó. Cim 1268. szám alatt a brassói kiadóban.

Állást nyer

Elárusítólány kerestetik a „Royal” cukrászdába. Brassó, Kolostor-utca 26. 1263

Pékeknél, kereskedőknél bevezetett, óvadékképes, három nyelvet beszélő, városi ügynököt azonnal felvesszünk. Részletes ajánlatokat „Elelmi-cikk” jellege alatt kérjük. 1255

Keressék azonnali belépésre engros fűszerkereskedő segédet, vidékre. „Igyekvő” jellegre. 1271

Klubtársaság 100.000 lej tökével rendelkező vállalkozót keres. Ajánlatok „Klub” jellege alatt a kiadóhivatalba küldendők. 1256

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ara kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

Hentesüzem vezetéséhez keresek józanéletű, 50 év körül szakképzett embert, aki felváltott, sonka, kolbász előállítását kitűnően érti. Kérdő füzet, koszt, lakás 3000 lej. Oră Vasile, Take Jonescu 48., Orădea. 1251

Megyeszékhelyre 2 tagu vezetői uricsalád megbízható mindeneslányt keres. Cim 1264. szám alatt a brassói kiadóban.

Lakás

Keressék a belváros közelében egy egyszobás, konyhával vagy 3 szobás lakást. Ajánlatok 1249. szám alatt a kiadóban leadandók.

100.000 felvilágosodott ember

vár erre az értékes műre, melyet orvostudós szerzője negyven évi orvosi gyakorlat gazdag tapasztalatai alapján írt az emberiség gyógyítására és segítségére. Aki szeretneinek a legjobbat akarja, ajándékozza meg őket ezzel a könyvvel:

Természetes gyógymód és táplálkozás

Írta: BUCSANYI GYULA dr., egészségügyi tanácsos, főorvos.

A tartalomjegyzék rövid kivonata: A természetes életmód alapfogalma. Természetes táplálkozás. Mi az ember természetes tápláléka? Vegetarizmus. A vér megromlása, helytelen táplálkozás folytán. A táplálékok. A hús. Tej. Hüvelyesek. A sajt. A szénhidrátok. A zsírok. A vitaminok. Főzelék. Gyümölcs. A fűszerek. Alkohol. Nyersdiéta. Hogyan és mennyit együnk? Napfürdés. A nap a tudóbajnoknál. A nap a közhívenél. Napfény a szívbántalmak kezelésénél. A napfény az anyagesere bántalmaknál. Napfürdés a gyomorbántalmaknál. Napfény a női bajoknál. A gyermekek napfürdése. Minek tulajdonítom a napfény gyógyhatását? A légfürdés. A torna. Fürdés, mosakodás. Hogyan használjuk a hideg vizet belülről. Az alvás. A levegő. Idegápolás. Lélekápolás. A lélek gondozása. A vízgöygmódok. A hideg víz, mint gyógytényező. Gyermekeápolás. A csecsemő gondozása. A szoptatás. A gyermek ápolása az első életévben. A koplalókura. Gyümölcskura. A betegség megelőzése. Egyes, gyakrabban előforduló betegségek természetes gyógykezelése. Agyvérzés. Álmatlanság. Agyguta. Aranyér. Arczsába. Asthma. Angolkór. Buskomorság. Börbántalmak. Belférgék. Bélhurut. Csusz. Csukor. Csontszu. Étvágytalanság. Elhízás. Epekő. Farcsontzsába. Fehér folyás. Gégehurut. Gerincvelő sorvadás. Gyomorbajok. Görcsös havibaj. Hányás. Hasmenés. Heregyulladás. Hólyaghurut. Hízaló gyógymód. Hörghurut. Ideggyengeség. Idegbénulás. Idegzsába. Impotencia. Karbunkulus. Középvény. Légesdohurut. Májbajok. Méhgyulladás. Ondófolys. Orrvérzés. Orrbűz. Paralizis progressiva. Petefészekgyulladás. Sápikór. Szájbűz. Sárgaság. Székrekedés. Szédülés. Skrophulózis. Szívbeteg. Rekedtség. Rheumatizmus. Ischiás. Tériszony. Tudóvész. Tudó táglulás. Vérhas. Vérszegénység. Vértisztító teák. Vesebajok. Vízibetegségek. Visszértágulatok. Utóéletmezsezés, stb., stb. E mű a magyar könyvpiac szenzációja. A leg többet forgatott olvasmánya öregnek és fiatalnak.

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában. Ára 120.— Lej. (V dékre plusz portó).

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: L. és Könyvkiadó R-t. Braşov—Brassó.